

Proletari din toate țările, uniți oă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Nr. 22 (119)

Ănui VI
31 august 1957

LA 23 AUGUST,
opre demonstrație,
in poșta plăt...

Fotografie
de A. MIHAILOPOL

LA MAREA SĂRBĂTOARE

— CU APARATUL FOTOGRAFIC, ÎN
ZIUA DE 23 AUGUST —

1

2

Fierbinte salut adresat partidului și guvernului!
Solemne angajamente de luptă și muncă pentru în-
florirea republicii dragi, pentru pace și bunăstare
(fotografia nr. 1).

Florile dragostei pentru apărătorii căminelor noas-
tre, ai construcției pașnice, socialiste (fotografiile
nr. 2 și 5).

Mândria de a fi distins în munca pentru propășirea
patriei? Bucuria de a-și ști familia la adăpost de griji?
Încredere în viitor? Desigur, cite ceva din toate
acestea și, în plus, emoțiile mării sărbători (fotogra-
fia nr. 3).

— Al meu e mai bun!
— Al meu e mai rece!
— Daaa, da' eu mai am și tu l-ai terminat...
Cum s-a terminat disputa dintre micii gustători
de suc, n-am aflat (fotografia nr. 4).

Fotografii de S. STEINER și A. MIHAILOPOL

3

4

5

↑ Iată !! Sînt membrii gărzilor muncitorești înarmate, continuatoare ale tradițiilor gărzilor de luptă patriotice din zilele lui August '44.

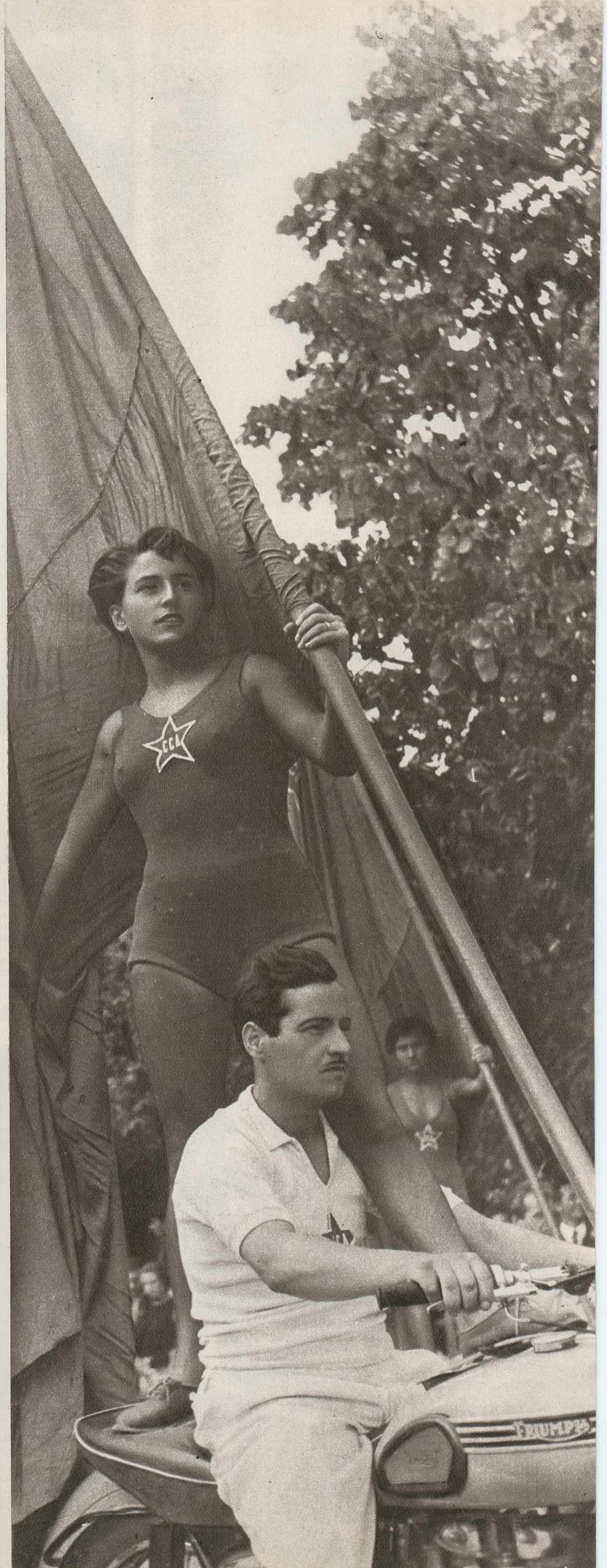

← Întreaga familie pedalează... E așteptată la locul de adunare.

Muncitorii și muncitoarele fabricii „Flacăra Roșie” din București au ținut ca la marea sărbătoare să prezinte „vizibil” nouul lor model de pantof. ↓

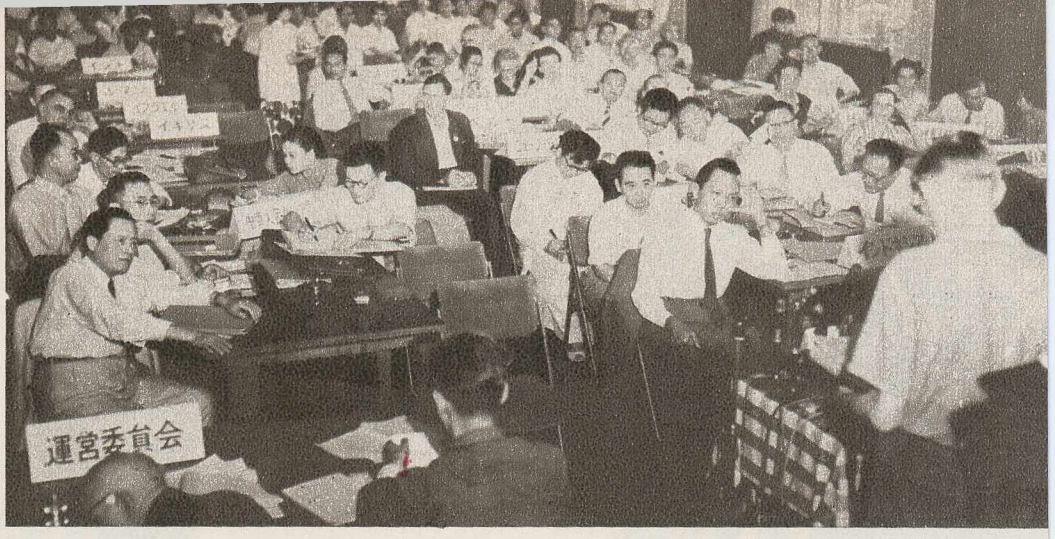
Vesela periniță! E drept, în fotografie „perinița” nu se vede, se văd doar animatorul ei și... admiratorii. ↓

FLACARII

13 COMPILOTISTI, opt ofitieri și cinci civili, au încercat să constituie o bandă înarmată și, asasinând pe membrii guvernului egiptean în frunte cu președintele Nasser, să pună mina pe putere. Ei urmăreau, de asemenea, modificarea constituției și instalarea ca președinte a generalului Naghib. În fotografie: generalul în retragere Ahmed Azef Nassari, unul dintre principalii acuzați, pe banca acuzării.

HIROȘIMA, orașul în care cu 12 ani în urmă a căzut prima bombă atomică americană, a găzduit în luna august cea de-a treia Conferință internațională pentru interzicerea armelor atomice și cu hidrogen. Participat peste 4.000 delegați reprezentând 26 țări și organizații internaționale din Asia, Africa, Euro America, Australia și Oceania. În fotografie: un aspect din timpul lucrărilor Conferinței.

RASIȘTII LA LUCRU. Cu zimbete cinice, acest grup de senatori americani, respunzând statelor din sud, ducă mijloacele de a împiedica adoptarea unui proiect de lege ce prevede acordarea efectivă a dreptului de vot negrilor.

AGRESIUNEA ENGLEZĂ ÎMPOTRIVA OMANULUI continuă. Iată-l pe generalul Robertson, comandantul forțelor britanice și — după cum relatează agenția Intercontinental, care transmite această fotografie — al trupelor... sultanului din Oman, din ordinul supușilor săi. Și biata presă colonialistă engleză, care se străduie să prezinte evenimentele din Oman ca o luptă internă între triburile...

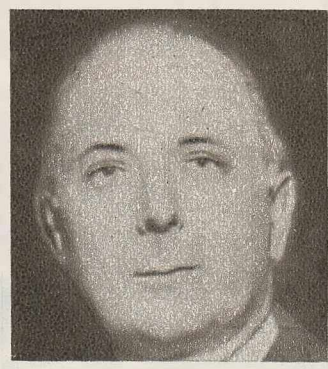

LA LONDRA s-a desfășurat recent meciul de atletism dintre echipele Uniunii Sovietice și Angliei. În fotografie: doi membri ai echipei sovietice dând autografe.

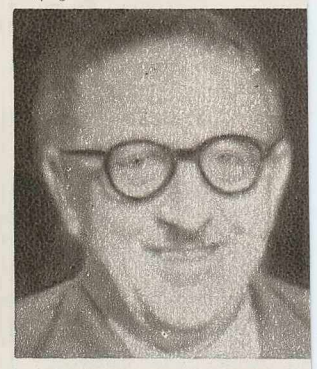
ND H-TESTS

They must take 1st step

Members of the U.N. Disarmament Sub-Committee. Only the Soviet representative has so far agreed to stopping H-tests unconditionally.

NOBLE (Britain) says NO

MOCH (France) says NO

ZORIN (Soviet Union) says YES

STASSEN (U.S.) says NO

Cine e pentru pace și cine e pentru război

INCERCAREA NEDIBACE a lui Dulles de a se erija în „salvatorul” tratativelor pentru dezarmare, ce se desfășoară de mai multe luni la Londra, n-a reușit să camufleze sabotajul sistematic al puterilor occidentale în această problemă atât de vitală. Dezbaterile ce au loc la Lancaster House arată cât se poate de limpede că, în timp ce delegația sovietică a pus pe primul plan al dezbaterilor suspendarea, fie și vremelnică, a experimentelor cu armele atomice, ceilalți delegații, în cap cu cea condusă de Harold Stassen, au împiedicat în fel și chip luarea unei hotărâri în acest sens.

Cele două poziții sînt redată în termeni lapidari: NO (nu) și

Acum, la seceriș, de pe fiecare hectar, gospodăria colectivă a recoltat 3.500 kg grâu.

D

upă o iarnă capricioasă și fără zăpadă, după seceta, înghețul și ploile care au dominat pe rând în lunile primăverii — previziunile multor agricultori erau sumbre.

Dar nu e bine să faci niciodată astfel de pronosticuri. Cum s-au dres lucrurile, știm cu toții. În prezent sîntem stăpîinii unei recolte bune la grâu, legume, struguri. Iar în ce privește porumbul, bătrînii socotesc anii cei mai vechi, ca să poată afla o recoltă asemănătoare.

La Fundulea, în regiunea București, am văzut toate acestea pe viu. Bucuria era atît de generală, încît satul întreg părea că zburdă și ride. Oamenii mi s-au plîns de cel mai fericit necaz al lor: nu le ajung hambarele pentru depozitarea grîului. Cei mai mulți își făceau altele noi. Combina colectivei a făcut o singură dată roata tarlalei și toate căruțele, sosite pentru încărcare, s-au umplut. S-a oprit lucrul pînă se vor găsi altele goale. Pretutindeni, în ogrăzi, se clădesc cuptoare noi pentru piine. La o poartă, o gospodină, Maria Sandu, m-a strigat să împartă cu mine piinea din grîul cel nou:

— Așa e datina la noi: prima piine se împarte cu un străin.

Dar eu am înțeles că femeia dorea de fapt să împartă cu mine din bucuria prea plină ce o purta în suflet.

Doi vecini din partea locului — mi s-a spus — certăți pentru o moștenire, s-au împăcat și s-au sărutat așa, nitam-nisam, cîteva minute după ce amîndoi au intrat cu căruțele pline în ogradă.

Da, așa era la Fundulea în după-amiaza aceea.

Cum va ajunge o parte din acest belșug și la oraș? În așa fel ca noi, cei de aci, să avem piine la un preț convenabil, țăranul să fie mulțumit, iar precupețul să bată în zadar drumul de la oraș la sat.

Gei care au citit lucrările ședinței plenare a C.C. al P.M.R. din 27-29 decembrie 1956 și cunosc sistemul de contractare și achiziție știu în mod teoretic cum se vor desfășura lucrurile. Să vedem însă practic, care sînt rezultatele de pînă acum.

În comuna Fundulea primele schimburi dintre orășeni și plugarii individuali, prin intermediul cooperativei, au început o dată cu treierîșul. Din cantitatea totală contractată (157.000 kg grâu), cooperativa din Fundulea a preluat pînă la sfîrșitul lunii iulie mai mult de o treime.

Achizitorii nu-și mai văd capul de alergătură și treburi. Dar, mai zoriți și nerăbdători ca ei sînt contractanții.

— Ce facem, nea Șerbano? Aștept de două zile să-mi primești grîul!

— Răbdare, n-avem patru mîini.

Și adevărul e că, dacă s-ar mai încheia și azi contracte pentru grâu, în fața silozurilor ar aștepta cu nerăbdare nu numai căruțele celor cîteva sute de contractanți, ci întreg satul...

...Să-mi fie iertat acum că fac o paranteză; să mă opresc tocmai în dugheana conului Alexandru Tebecca din piața „30 Decembrie”. Acum cîteva zile omul — cătrănit peste măsură — mi-a spus:

— Nu mai înțeleg nimic. Statul cumpără cereale cu prețuri mai ridicate decît cumpărătorul de pe piața liberă. Cine suportă dife-

Echipa batozei s-a adunat într-un repaus de... „cît ai fuma o țigară”.

**CEL
MAI
BUN**

CUMPARĂTOR

Intâlnire cu poezia

Nu în cețuri de basm,
nu sub cer înstelat
ce-și clipește tihnit veșnicia —
noi — aici, pe pământ, întâlnire
ne-am dat,
unde strada își fierbe minia.
Strada asta, te uită, e fluviu gonit
de setea pedepsei și a răzbunării;
cu apele-i largi
și noi doi ne-am unit,
alături de toți fiii țării.

... Cite săbii, poporul meu scump
și-ncercat,
trupul tău îl însingerați!
Și nu-o dată străinu-a-ncercat
să te poarte-n robia-i amară!
Însă tu, uriaș neînfrînt, ai știut
să te-nalți într-al luptelor ceas;
înfruntînd pedușmani cu puternicu-ți
scut
tu — tot liber, tot viu ai rămas.

Dolarul și biciul — cei doi buni
aliați —
nicicum nu-nțeleg, ce să fie
că nu pot înfrînge-un popor de-
asiați —
de unde atîta tîrie?

Ci dă-le răspuns tu, poezie, a mea:
nu moare poporul, le-o spune,
și el libertatea
nu și-o va da
nicicînd, nimănuia pe lume!

În românește de Tiberiu UTAN

rența? Statul, bineînțeles. Nu înțeleg...

I-am răspuns ceva în doi peri și m-am gândit în sinea mea că domnul Tebecea era trist pentru același lucru pentru care, la aceeași oră, erau veseli milioane de oameni.

Da, e adevărat: prețul de contractare e mai mare decît prețul care s-a stabilit singur pe piața liberă. Partidul și guvernul au luat o măsură curajoasă: desființarea cotelor obligatorii la cereale. Fără să poată prevedea atunci dacă vom avea un an sărac sau îmbelșugat. Și nici în primăvară cînd s-a fixat pentru kilogramul de grîu de la 1,30 lei în sus. Prețul astfel conceput trebuie să fie un preț stabil, care să cointerezeze pe producători. Și așa a fost.

Să revenim la Fundulea. Țăranul fruntaș Tudor Parpalea a recoltat un grîu excepțional. Apreciîndu-i calitatea, cooperativa i-a oferit 1,56 lei de kilogram.

— Ceea ce înseamnă — îmi explică plugarul — că pentru 100 duble de grîu voi primi în jurul lui 2.500 lei. În ultimele zile grîul la piață s-a plătit cu 18 lei dubla. Vine adică 1.800 lei pentru 100 duble. Norocul e al meu și nenorocul tot al meu. Nu m-am socotit din vreme să contractez o cantitate mai mare. Și de aceea primesc acum numai prețul de bază, fără nici un spor. Ce să fac, e vina mea.

Cei de alături îi dau dreptate. Pe nume: Toader Sandu, Nicolae Rainea, Casandra Brănișteanu. Toți aflați în situații asemănătoare.

Intreb:

— De ce acum și nu la început, gîndul acesta?

— Așa se întîmplă: dă doamna romînului, mîntea cea de pe urmă!... La anu' vom ști ce să facem.

Comunistul Nicolae Sandu, care a contractat 1.000 kg și pe urmă a mărit cantitatea la 1.400, îmi spune:

— Eu am patru băieți, muncitori la București. Pînă mai anu', dădeam cote din cereale. Partea aceasta știam că statul o ia pentru ei și alții ca ei. Tocmai de aceea, dacă s-au desființat cotele, am fost hotărît de la început să contractez o cantitate mai mare de cereale.

Într-un mod asemănător mi-au vorbit și alți doi: Toader Sandu și Ghiță Brănișteanu. Mi-am mai însemnat în carnet încă vreo 10 nume de cooperatori. Împreună cu vorbele lor.

— Eu și alții ca mine — mi-a vorbit gospodarul Gheorghe Ștefan — ne-am gîndit așa: cotele s-au desființat; întreaga cantitate de grîu e a noastră; statul ne oferă un preț frumos; dar ce știm noi încă de pe acum cum vor sta lucrurile pe piața liberă la vară? Un an de experiență nu strică. Contractăm acum mai puțin și vedem noi la vară dacă am făcut bine sau nu.

Sau, cu alte cuvinte: ce-i în mîină nu-i minciună. La care se mai pot adăuga și alte proverbe apropiate: nu da vrabia din mîină pe cioara de pe gard; nu vinde blana ursului din pădure etc.

Evident, s-a știut de la bun început că mulți producători își vor face asemenea socoteli. Desființîndu-se cotele, au fost prevăzute și greutățile ce vor interveni. Bazîndu-se pe elementele înaintate ale țărănimii noastre, partidul a știut că munca de convingere a celor neîncrezători, cu sufletul încă plin de calcule și metehne egoiste, nu va fi ușoară, nici de scurtă durată. Teoretic faptele se înfățișau limpezi de la început. Cu toate acestea, a fost necesar să treacă o jumătate de an pentru ca cea mai mare parte a țărănimii individuale să priceapă că în sistemul contractărilor statul nu e decît un cumpărător, dar unul care — după cum s-a dovedit — este cel mai bun platnic dintre toți cumpărătorii.

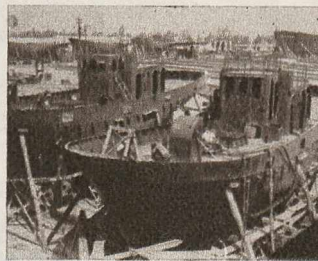
„Un an de experiență nu strică”, a spus Gheorghe Ștefan. Au trecut numai șase luni de la încheierea contractului. Azi adaug:

— A fost de ajuns și o jumătate de an. Mi s-a risipit îndoiala. La contractările cu porumb voi merge cu toată încrederea. E avantajos să faci comerț cu statul. Asta e păreroa mea.

Păreroa unui om sincer. Fără îndoială că Gh. Ștefan ar fi putut de mult să constate că măsurile elaborate de partid și guvern au fost întotdeauna bune și „comerțul” cu statul nu e numai o faptă de interes personal, ci și o acțiune patriotică, dusă în folosul întregii țări. Dar mai bine să-l lăsăm să-și spună toate astea singur. Pe rînd. O dată cu lunile și anii ce vor mai trece prin viața sa.

...În fața silozurilor gării am numărat spre seară patruzeci de căruțe ce așteptau să-și descarce

notăm!

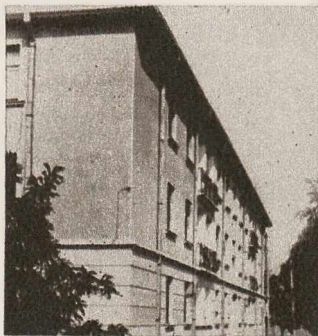

PENTRU PESCARII DE PE MARE

Pînă la sfîrșitul verii, noi vase vor fi lansate la șantierle navale din Turnu-Severin. Este vorba de nave moderne pentru pescutul maritim. Parte din ele sînt destinate exportului.

În fotografie: Șantierul naval din Turnu-Severin în plină activitate.

Fotografie de Em. TRIFAN

BRĂILA

Blocul de locuințe muncitorești construit de U.M. „Progresul”. De cîșind zeci de apartamente, înzestrate cu tot confortul, au fost puse la dispoziția muncitorilor, tehnicienilor și funcționarilor care muncesc la această uzină.

B. PETROVICI

HUNEDOARA

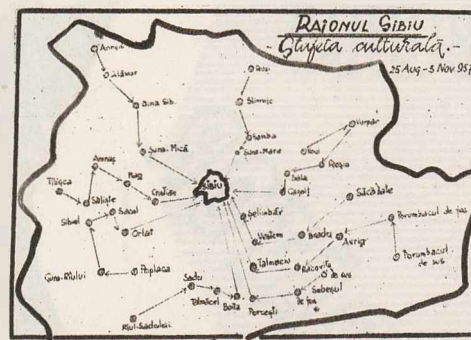
De la 1 la 400... În anul 1944 orașul Hunedoara nu avea decît un singur punct sanitar cu un pat și un singur medic. Azi, orașul dispune de unități sanitare cu peste 400 de paturi deservite de zeci de medici și un numeros personal auxiliar.

Anul acesta s-a terminat construcția unui nou mare spital (vezi fotografia) cu peste 40 de saloane.

Fotografie de Mircea NEAGU

O ȘTAFETĂ

...a fost organizată de Statul popular rațional și Casa rațională de cultură din Sibiu. Între 25 august și 3 noiembrie, formațiile artistice de amatori din raion vor străbate pe 9 trasee diferite drumul pînă la Sibiu, dînd spectacole în comuncile prin care trec (vezi schema). Originea ștafetă se va încheia la Sibiu, printr-un mare festival închinat celei de-a 40-a aniversări a Marelui Octombrie.

notăm!

obligățiile contractuale. Am socotit că dacă lucrurile merg așa, în două-trei zile cooperativa va avea în hambar tot grîul contrac-

tat: cele peste 157.000 kilograme. ...Bravo, fundulenilor!

Liviu MAJOR
Fotografii de Eug. IAROVICI

Bomba D!

de Lascăr Sebastian

Să zicem, de exemplu, că e vorba de o pălălaie mare. Eu unul nici nu mai caut să stabilesc cine a aprins-o. Vreau s-o sting. Și-ți spun lumitale: hai să tragem tulumba aia mare, să dăm drumul la apă și să rezolvăm stingerea totală.

— Nu așa — mă contrazici dumneata, după vreo patru luni — mai întâi să procedem la un control al tulumbei, nu cumva să împroaște cu benzina. Fără control, nu accept să rezolv problema în ansamblu.

— Foarte bine, iubitule — zic eu. Dacă vrei control, control să fie. Dar să ne grăbim, căci pălălaia e-n toi.

— Aici nu încap grabă — mai zici dumneata după alte câteva luni. Trebuie să progresăm cu prudență și repețat.

— Treptat? — întreb eu. Bine, fie și treptat. Numai să facem ceva. Hai să luăm câte o găleată cu apă, să le aruncăm în pălălaie, barem câte un colțior să stingem.

Se scurg iar lunile și: — Să mă ierți — reiei dumneata teoria — dar mi-i imposibil să cad la un acord parțial, pînă nu ne-nțelegem asupra stingerii totale.

— Păi, mai acum câteva uni, singur ziceai...

— Ziceam, firește că ziceam. Dar acum etapa aceea e depășită. Și, pe urmă, trebuie să mă consult și cu eful. Și, în al treilea rînd, sășesc absolut indispensabil să gălețile și tulumba să fie în prealabil înregistrate la pompieri. În sfîrșit, lasă că în eu cu propuneri senaționale...

Trec zilele și dumneata ști dispărut. După o bună bucată de vreme, reapari, dar nici pomeneală, nu de

vreo propunere care să facă senzație, ci măcar de una la mîntea cucului.

Cinva de pe lături ar putea să creadă despre dumneata că ești un prostălu ori un slăbănog incapabil de o hotărîre spontană față de un moment crucial. Aș! — o să protestez eu — nu ești prost de loc, nici slăbănog; dacă te porți așa, cu circotă și tărăgăneală, e fiindcă pur și simplu nu vrei să stingi prăpădui — asta e!

Uite, să mă bată dumnezeu, dacă discuțiile ce se poartă privitoare la problema dezarmării (generale sau parțiale), a încetării experiențelor cu arma termonucleară (definitivă sau vremelnică) nu seamănă cu discuția pe care am pomenit-o mai sus. Adică: pe de o parte, voința fermă de a se ajunge la un acord; pe de alta, voința fermă de a ocoli acordul, sub masca celei mai depline bunăvoințe.

Nu e cazul să documentez aci ceea ce știe toată lumea, chiar și acei cărora nu le convine s-o știe, că, adică, la O.N.U., în subcomitetul comisiei pentru dezarmare, glasul Uniunii Sovietice nu este numai al unei mari puteri, ea însăși posesoare a armelor termonucleare, dar și al sutelor de milioane de oameni care cer desțindere internațională, coexistență pașnică, încetarea cursei înarmărilor, încetarea experiențelor cu bomba atomică și cu hidrogen etc., iar că glasul lui Harold Stassen, reprezentantul guvernului S.U.A., este cel mult expresia intereselor personale ale grupului Morgan, grupului Rockefeller, grupului Dupont de Nemours etc.

Mult mai interesant — și,

aș zice, mai nostim — de stabilit este nu că dumneata nu vrei să stingem pălălaia, fiindcă asta o vede oricine, ci de ce nu vrei.

De ce? S-o spunem de la obraz: ca să capete imbold businessmenii și financiarii americani, adică grupurile mai adineauri indicate. Nu vă vine a crede? Atunci citiți rîndurile de mai jos, pe care le desprind din ziarul „New-York World Telegram and Sun“:

„Tratativele cu privire la dezarmare trebuie duse cu multă precauție. Dezarmarea nu trebuie să împiedice cercetările științifice în domeniul înarmărilor... Dacă piețele (înarmărilor atomice) vor fi îngustate ca urmare a reducerii bugetului apărării, monopolurile vor trebui să-și reducă devizurile...“

Pentru a da un impuls businessmenilor și financiarilor să facă eforturile riscante necesare în domeniul cercetărilor și experiențelor științifice particulare (cu noile tipuri de armament), trebuie să fie create piețe corespunzătoare, iar acestea din urmă nu pot fi create decît cu ajutorul bugetului național al apărării“.

Mi se pare că mai limpede nici nu se poate. Toate se leagă între ele: precauție și dezarmare, monopoluri și devizuri, buget național și piețe de desfacere a armelor atomice, businessmeni și experiențe științifice particulare. Vorba lui Trahanache: „Ne-am procopsit!“.

Iată de ce nici nu începe bine la Londra, în cel mai distins local londonez Lancaster House, discuția asupra unui punct privitor la dezarmare, că și auzim niște voci americane cu trese de

„Cruții Roșii“ americane, cere „mărirea forței prin folosirea armei atomice și nucleare“. Amiralul Radford, președinte al grupului mixt al șefilor de stat major ai S.U.A., nu e mai puțin amenințător și incendiar, cum nu e nici amiralul Burke, șeful statului major al forțelor maritime militare.

Asemenea ieșiri războinice ale generalilor americani sînt tocmai bune, pe de o parte, ca să exprime teama față de eventuala reușită a tratativelor pentru dezarmare, iar pe de alta să pună bete în roata tratativelor.

În privința asta nu strică să cităm ce spune Drummond corespondentul din Washington al ziarului „New-York Herald Tribune“. Iată: „Rușii vorbesc în prezent cu ailita seriozitate despre dezarmare, încît unii americani tremură la gîndul că dezarmarea s-ar putea realiza“.

Acești „unii“ nu-s alții decît generalii citați, care-s puși în slujba businessmenilor și financiarilor — citați de asemenea.

Se știe că există bomba A (atomică) și bomba H (cu hidrogen). Ba președintele Eisenhower ne-a vorbit și de o bombă C (curată) care ar omorî, să zicem, un milion de oameni, fără să dăuneze cu ceva celorlalți de primprejur. Într-asta, de altfel, îi stă și „curăția“. Iată însă că sovieticii au inventat bomba D, care pare să fie cea mai producătoare de panică și de bătăi de inimă pentru „unii“ americani: e bomba propunerilor pentru Dezarmate. Cum ex-

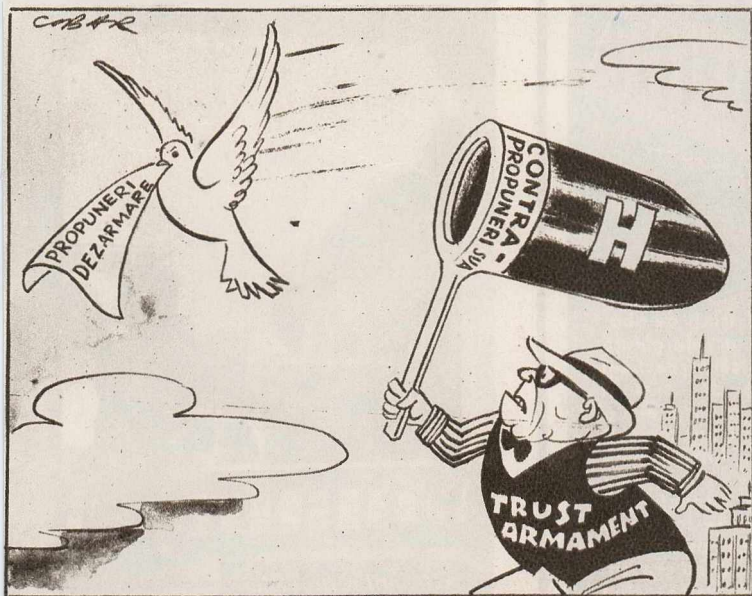
Incepînd din numărul viitor citiți seria de reportaje:

EVADAT DIN BEZNĂ

Povestea lui Ram Petrovici Moroz, recrutat de serviciul american de spionaj.

Taina sergentului Tkacenko — Semnalul fatal — În ghiarele mașinii infernale — Ne vom întîlni peste o lună — Defectorul de minciuni — Tribunalul conștiinței — Un elev sîrguincios — Misiunea lui P. S. Marcenko — În caz de primajdie... fiola! — La borna 128 — Epilog.

plodează această bombă D, cum încep să se agite monopolurile și generalii lor. Ei, bombă de asta americanii nu folosesc și nici nu vor să audă de ea. Ei se mulțumesc să fie „curați“... Să nu mori de ne-căz? Vorba veche, pe care a reproduc-o ziaristul american Stone: „Ce ne facem, dacă izbucnește pacea?“

Contrapropunerile S. U. A. în problema dezarmării...

Desen de Nell COBAR

Jon Bănuță : DORUL

Cînd pe soare, cînd pe nor,
dorul vine arzător,
și te prinde ca-ntr-o plasă,
întră ca la el acasă.

Cată drumul ca un pul,
omul e culcușul lui,
și de vine, ușurel,
șade undă știe el.

Dar nu stă, cum stă un om,
ci-l ca vîntul șui din pom,
legăndu-se ușor
cînd pe soare, cînd pe nor.

Numai cerul — ca prin geam —
jucăuș, din ram în ram,
tot îl vede, și-l străvede
înspre om cum se răpede,

și mi-l prinde, și mi-l saltă
pîn'la steaua cea mai-naltă,
și mi-l arde ca un foc
de nu-și mai găsește loc

Așa-i dorul, ca un pul,
omul e culcușul lui:
cînd pe gură, cînd pe ochi...
să nu-i fie de deochi!

Nu sînt îndepărtate zilele cînd din aceste abataje se scotea minereul doar cu dalta și ciocanul. Minciu Prata Nicolae și Gavrilă Iacob, care mînuiesc acest perforator modern, le-au cunoscut.

Bn autor de romane bulevardiere, la modă în România acum vreo 30 de ani, inventa pentru plăcerea cititorilor săi năpădiți de splin, o poveste de dragoste a cărei acțiune se desfășura în inima munților Apuseni. Intriga siropoasă a lucrării conducea eroul principal în apropierea localității Lupșa, comună așezată pe malurile Arieșului, unde acesta va întreprinde o lungă și melodramatică aventură cu o prințesă maghiară, Olga de Esterhazy. Lucrarea, în sine insipidă și respingătoare, nu suscită alte comentarii. Am reținut însă pentru reproducere următorul fragment:

„În fiecare dimineață oamenii aceștia cu priviri blînde și suflete deschise (minerii Băii de Arieș — n.n.) plecau la muncă. Atunci văle bătrînelui Arieș cunoșteau cel mai minunat spectacol ce le-a fost hărăzit vreodată. În smoala nopții ce mai domnea încă, luminițe zecilor, sutelor de lămpi cu carbid nășteau un spectacol atît de feeric...”

Acest intermezzo liric, pe care autorul l-a ales pentru a lărgi sfera sentimentală a eroului său, are însă un filc aparte. Asemenea descrieri am mai întîlnit în două cărțuții (și nu mă îndoiesc că or mai fi existînd și în altele) scrise despre locurile și oamenii munților Apuseni. Autorii lor se înfățișeau cititorilor la fel de fermecați de tabloul feeric al lămpilor cu carbid. Prietenul C. din Lupșa, la care am petrecut o vreme anul acesta, mi-a mai povestit apoi că familiile de boieri, care veneau în trecut în aceste locuri să vîneze sau să pescuiască, se trezeau cu noaptea în cap numai pentru a vedea același spectacol — întocmai cum sezonisții litoralului se trezesc în zori să urmărească răsăritul soarelui.

Un singur lucru au uitat voit să pomenescă și unii, și alții: deasupra căror realități înspăimîntătoare se năstrea întreaga panoramă poetică a lămpilor cu carbid.

Dacă acum 15 ani unul dintre minerii epiroți aduși de împăratul Traian în aceste locuri ar fi înviat subit și ar fi intrat apoi în minele Băii de Arieș, i s-ar fi părut că n-a dormit mai mult de o noapte. Și asta deoarece metodele de muncă folosite pe vremea sa au rămas neschimbate nouăsprezece secole întregi. Aurarii primelor decenii ale veacului al douăzecilea

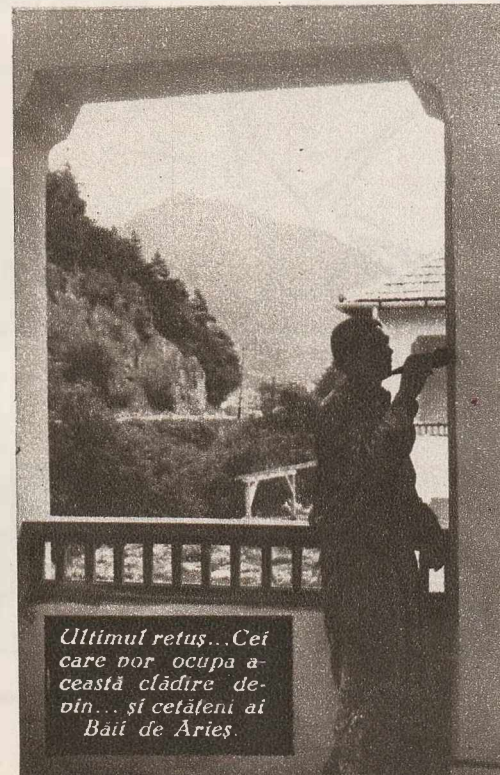
LUMINITELE ARIEȘ

VĂ AMINTIȚI?

Nemîncăți, frînți de oboseală, după o alergătură zadarnică în căutarea unei slujbe oricît de mizere, copleșiți de grija zilei de mîine, șomerii au poposit pe o bancă, într-un parc public.

Asemenea aspecte se puteau întîlni la tot pasul în țara noastră, pe vremea cînd muncitorul nu era socotit om, ci marfă, cînd burghezia și moșierimea cîștigau cu atît mai mult, cu cît numărul șomerilor era mai mare și, deci, brațele de muncă mai ieftine.

Ultimul rețuș... Cei care vor ocupa această clădire de vin... și cetățenii ai Băii de Arieș.

coborau în mină la fel ca înaintașii lor români, lumînându-și calea cu ștearfuri cu seu, loveau stînca doar cu dalta și ciocanul și lucrau doar în cioareci și opinci, sub ploaia aproape continuă ce o cern straturile superioare ale galeriilor.

Acum cincisprezece ani, ca și acum două mii de ani, minerii veneau la lucru pe jos în fiecare dimineață, din satele din jur, situate la distanțe de zeci de kilometri.

Lupșanul Ion Roșca, la care am stat o vreme vara aceasta, a bătut cu piciorul calea dintre Baia și Lupșa timp de 20 de ani. La fel ca toți consătenii săi lucrători în mină. Zece kilometri la dus, zece kilometri la întors.

Ca să ajungă la timp, minerii trebuiau să pornească la drum cu mult înainte de ivirea zorilor. În domnia deplină a nopții. Fiecare își desprindea din întunecime calea cu ajutorul nedespărțitei lămpi cu carbid. Așa se întâmpla că, la acele ore, văile Lupșei se umpleau de o mulțime de luminițe tremurătoare, care lunecau prin noapte, însoțind șopotele Arieșului pînă departe, departe de tot.

Zîmbind pe sub mustați, bătrînul Ion Roșca mi-a făcut și un calcul:

— Am socotit că drumul acesta adună într-un an 7.300 de kilometri. Eu l-am bătut cu piciorul douăzeci de ani încheiați. Cu alte cuvinte, am făcut peste 140.000 kilometri. Sau, nici mai mult, nici mai puțin decît ocolul pămîntului de trei ori și jumătate!...

Acestea erau, așadar, „spectacolul magnific”, „ghirlandele de foc” pentru care alergau diminețile la geam boiernașii și care au servit ca pretext pentru romanțarea unora dintre romanele de senzație. Din truda și soarta singeroasă a generațiilor de minerii lupșeni, splinul omului îndestulat nu a văzut și nici n-a vrut să vadă decît feeria lămpilor cu carbid.

Toate acestea le-am auzit, după cum am mai spus, din gura minerului Ion Roșca. Era dimineață și ne îndreptam împreună spre inima satului. Aci așteaptă în fiecare dimineață mașinile întreprinderii miniere din Baia de Arieș, care duc la lucru, iar după masa aduc înapoi oamenii din Lupșa, ce lucrează în mină.

Drumul pe jos vreme de două ore a fost scurtaț la 15 minute. Oamenii nu mai sînt obligați să se scoale cu noaptea în cap. Nici să-și desprindă din întuneric calea cu ajutorul lămpii.

Șezînd pe bancheta mașinii, moș Roșca îmi zîmbește. Mi-a ghicit gîndul:

— Nu e bine nici așa... M-am săturat și eu,

Luminițele lămpilor cu carbid... Dar nu însoțind Arieșul cale de zeci de kilometri... Fotografia reprezintă un grup de minerii ce așteaptă în fața galeriei principale trenulețul electric care îi va conduce în interior.

Azi lămpile cu carbid se aprind abia la intrarea în mină.

SULUI

și toți care-i vezi aci, de hurducăturile astea. Ne-am plictisit, adică...

Tineri și bătrîni dau din cap afirmativ. Eu nu înțeleg.

— E vremea să ne ridicăm și noi căși în Baia — îmi explică unul dintre ei. Cum au făcut mulți dintre ortacii noștri. Căși mari și mîndre. Cum sînt cele de colo.

Am ajuns. Minerul îmi poate arăta acum cu mîna șirul de clădiri albe, noi, ce se înșiruie de-a lungul Arieșului. De cealaltă parte a râului străjuiește orașul vechi. Cu case mici, negre și înghesuite. Casele ce aparțineau foștilor proprietari de mină, case ale negustorilor, funcționarilor și profesorilor.

Minerii nu puteau locui aci. Metalul prețios pe care-l scoteau nu-l învrednicea pe nici unul dintre ei să-și ridice o locuință chiar în Baia de Arieș.

În fiecare dimineață, localitatea se umplea de zarva multîmii venite la lucru. Un timp scurt. Pe urmă, orice zgomot se stinge, absorbit de gurile negre ale galeriilor. Pînă spre înnoptate orașul semăna cu orice tîrg provincial, în care tăcerea și plictisul tronau din plin. Înădîncuri, sub străzile și casele acestea aproape pustii, o armată întreagă de oameni se luptau cu ploaia, cu întunecimea și stîncile zecilor de galerii, într-o muncă înverșunată. Tîrîndu-se pe brînci în galerii scunde de o jumătate de metru, sfîrîmînd coapsa muntelui doar cu o dalta și un ciocan, cîrînd în spate sau în dinți coșarca cu mineru. Deasupra, cîteva bone împingeau cărucioare cu copii, doi, trei negustori stăteau proșterți în pragul prăvăliei,

în liniștea și apatia aceasta părea că nu se întîmplă nimic. Apoi, către seară, localitatea se umplea din nou de vuietul sutelor de glasuri. Dar ca și în zori, numai pentru scurtă vreme. Pe urmă rumoarea se îndepărta treptat, însoțită de mulțimea luminițelor tremurînde. Lucrătorii plecau acasă, în satele din jur. În oraș, la suprafață, lumea nu le mai era prietenă. Nimeni dintre cei care dădeau viață adîncurilor nu avea dreptul să se odihnească aci. Așa era „datina”.

...Coborîm spre administrație. Prin mijlocul drumului trec, luîndu-se la întrecere, trei puști pe biciclete. Se îndreaptă către școală. Ion Roșca îi cunoaște.

— Sînt ai lui... — și-mi spune numele. Mi-s ortaci în șut. Douăzeci de ani am bătut laolaltă calea între Lupșa și mină.

Măsor din ochi distanța dintre casele cele noi și clădirea școlii. Nu poate fi mai mult de 300 metri. Dar pentru niște băieți care se respectă, calea aceasta nu poate fi parcursă pe jos!

Mă înțeleg cu Ion Roșca să ne întîlnim după ieșirea din mină, în fața administrației. Dar cînd mă găsesc în sfîrșit aci, pentru a lua mașina către Lupșa, însoțitorul meu mă apucă

— Las-o să meargă singură. Noi mai rămînem o vreme în Baia. Ce zici? Jucăm un șah la club, vedem poate și un film.

Iar cînd ajungem în sala cinematografului, recunosc printre spectatori pe cei mai mulți dintre oamenii cu care am făcut azi dimineață drumul împreună. Ion Roșca îmi spune că treaba aceasta se întîmplă aproape în fiecare zi, oamenii nu se îndură să se întoarcă acasă.

— E multă vorbă acasă cu nevestele; dar n-o să mai fie, peste puțină vreme.

Viața lor adevărată a început să se ducă aci. Aci, unde fiecare dorește să-și clădească o casă, să-și crească copiii, să trăiască mai bine. Spre înserat, zorim către gară, să apucăm „mocănița”, care ne va duce la Lupșa. Atunci zăresc din nou, aliniate de-a lungul Arieșului, casele noi și cochete ale familiilor de minerii. Din fiecare ochi de geam răzbate puternic afară lumina electrică.

Baia de Arieș s-a născut pentru a doua oară. Și pentru prima dată cu adevărat. Luminițele tremurînde și pribegi de ieri au prins statornicie aci.

Ilarie MURGU

Fotografii de S. STEINER

Alexandru Sahia

Un document inedit din viața lui Sahia

Și un lucru mare îmi atribui dumneata: „apropierea de Domnul“. Iată că aceasta nu s'întîmplă așa. Eu nu cunosc pe Domnul! Nu iubesc pe Domnul! Nu iubirea Domnului, născută în mine, m-a adus în mănăstire. Dacă el există și păcatele omului sînt pedepsite așa cum am găsit în cărțile lui, atunci în fața Domnului am păcătuit fără margini.

Cît de fericit aș fi să simt pe Domnul; mă crezi apropiat numai! Și o parte din lume mă mai crede asemenea — și eu din această cauză mă simt rușinat — păcătos față de mine și de oameni. Dar iată că fără voia mea — înșel și mint.

În mijlocul oamenilor în care am trăit în ultimul timp, am simțit deodată cum distonez — cum zbirnii ridicol și singur — înafara vederilor lor — despre rosturile vieții.

Și m-am rupt fără voia mea. Trăiam în lume, respectam formele ei, însă întotdeauna mă simțeam singur, vorbeam numai cu mine.

Am observat că cei din jurul meu, cei cu care mă vedeam zilnic, petreceau — aveau o altă lume — deși o trăiam împreună. Orice gînd al meu, încercare de a acționa mi s-au părut ridicole, că toți cei apropiați de mine rid de naivitatea nădejților erați voi. Dumneata — echilibratul. Prins de viață. Resemnare. Mulțumire. Dinu plin de prevedere. La fiecare pas mătură pămîntul de mii de ori — și în urmă calcă.

Clipirile lui Barbu se luptă într-o viață de fast. Arșavir, într-un colț, se frîmîntă fără să știe ce vrea. Apoi aceia pe care i-am cunoscut numai eu.

În această lume — m-am găsit fără rost. Principiile mele — perimate și roase — s-au arătat străine vouă.

Dar cine oare din generația mea se mai gîndește să dea poporului piine, să iubească durerea, să se apropie de mizeria neagră a omului de margine. Cine? Acestea par a fi lucruri scoase din uz, către altceva se îndreaptă omul!

Și eu m-am zbatut, la fiecare cunoaștere de om am tresărit în nădejdea găsirii unui tovarăș. Aceasta nu s-a mai împlinit.

Sînt poate întîrziatul — lumea a sărit spre înainte — eu singur sînt răzlețul care bijbiie ziua — cînd lumina s-a făcut de mult.

Ce mai căutam între voi? Am plecat.

Singura scăpare — Dumnezeu. La el am căutat lumina trezitoare — duminirea, dacă existența mea nu este o eroare — sau adevărul ar fi născut în mine.

Văd că de Domnul nu mă pot apropia. Simt în mine puterea de jertfă — iubesc oamenii, și lucrurile, și vitele, mai mult decît trupul meu — Dumnezeu însă îmi rămîne străin.

Am dus viață ascetică. Mi-am chinuit trupul pe pat cu drugi de fier, am bătut pămîntul cu genunchiul, jumătate din noapte am trecut-o în biserică, am avut fioruri pe care nu mi le pot explica.

Dar ce rost își au toate acestea? Cui, afară de mine, va ajuta mîntuirea sufletului meu? Să fie aceasta pregătirea pentru a putea propovădui mai tîrziu: Iubiți-vă unii pe alții? E ridicol. Să putrezesc mai departe în chiliuța mea — pentru o mîntuire ideală? Ar fi un rost. Dar aceasta ca un triumf asupra omului din mine — nicidecum pentru complacerea în gîndul că aș putea fi odată desăvîrșit. În zbaterea pentru mîntuire — exista nota de prevedere — preocuparea numai de tine. Ce au făcut pentru aproapele, sfinții părinți — aceșii bisericii ortodoxe?

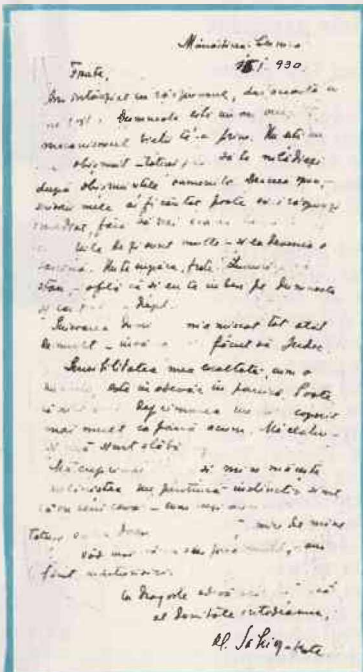
Nu! Eu nu mă apropiez de Domnul. Iubesc omul și materia înafară de spusa Domnului — ajut și mă jertfesc dintr-un imbold al sufletului meu — care n-a cunoscut pe Domnul.

Un mare adevăr mi-ai spus: că fericirea e în funcție de tine, de dorințele pe care le ai. Sînt ele mari și forțele mici — chin — răsturnare. Corespund dorințelor — puterile tale spi-

rituale — echilibru — mulțumire. Este ceea ce dumneata numești „orgoliu“ și îmi ceri înfrîngerea lui — pentru liniștea mea. Își mulțumesc. De aceea îți spun la începutul scrisorii — că scrisoarea dumitale m-a făcut să judec mult. Este oare în mine tronarea orgoliului, de nu pot avea împăcare sufletului? Iată întrebarea care mi-am pus-o datorită d-tale. Nu, frate! Și nu este orgoliu pentru că eu însumi îmi caut fericirea mea. Rostul nu mi-l găsesc decît în funcție de mulțumirea altora. Își admir rezultatul la care ai ajuns, este el un triumf — totuși eu nu doresc această mulțumire de mine.

Văd însă că am scris prea mult, am făcut mărturisiri.

Cu dragoste adevărată frățească ai dumitale întotdeauna
Al. Sahia, frate,
Cernica, Ilfov

În multele sărbători ale Crăciunului cred că a fost și onomastica dumitale. Eram în București. Totuși n-am îndrăznit să oțu — n-am știut ce să fac. Sînt forme de viață care opresc totul. Eu știu că dumneata te ridică deasupra acestor forme. Oare pentru ce te iubesc eu?

Urările mele neprotocolare și strîelnice te rog să le primești acum — au în ele dragostea frățească și dreaptă de totdeauna.

SAHIA

Întotdeauna mi-ai condamnat generația, care probabil este mai tînără. Aceasta mai ales pentru că scrie romane — și

copil fiind n-am gustat viața pînă la fund. Iată — am obrăznicia să spun și eu: scriu un roman. Poate că altă dată am să vorbesc despre el.

Dacă aveți posibilitatea, trimiteți-mi, oă rog, „Caietele de sinteză“ nr. 2.

Cu dragoste,
SAHIA

Concluziile aproape că nici nu mai sînt necesare; poate numai alții se cuvine să subliniem, că scriitorii care reușește să-și transforme propriile dureri și înfrîngeri în victorii și să-și închine viața luptei celor mulți, acela nu moare niciodată.

Nu simțiti în rîndurile de mai sus, cît de viu trăiește Sahia?

I. VOITA

Crisan Constantinescu: FLORI DE CORCODUS

Vă iubiți, vă țade scris în frunte,
Cînd plecați de-acasă pe-nersat,
Peste capul vostru cad mărunte
Flori de corcoduș înmiresmat.

Că astfel perechile s-adună,
Vreți să faceți casă amîndoi,
Să străbaleți pururi împreună
Și senin, și negură, și ploa.

Asta vă urez pe totdeauna
Să purcedeți pururea ca azi,
Cum etern pe cer răsare luna,
Luminînd staturile de brazi.

Ca pe veci, în veri și-n prag de iarnă,
Să adie vîntul jucăuș
Și în părul vostru să se cearnă
Parfumate flori de corcoduș.

cum 20 de ani, la 26 august 1937, se stîngea pe un pat umil de sanatoriu Alexandru Sahia, gazetar combativ, remarcabil scriitor, redactor al revistei de literatură proletară „Bluze albastre“. Viața lui scurtă, de numai 29 de ani, a fost asemenea unei făclii, care, arzînd, s-a mistuit pe sine.

În notele autobiografice publicate în „Cuvîntul liber“ din 1935, Alexandru Sahia consemnează:

„Trecînd prin Universitate, starea mea sufletească s-a agravat — nemaiîntîlnind nimic din oamenii și viața autentică la care rîvneam cu ardoare pe cînd eram încă între zidurile liceului militar.

Toate acestea m-au dezorientat cu totul și nemaiîntînd în stare să-mi găsesc punctul de sprijin, la vîrsta de 21 de ani m-am retras la mănăstire într-o totală decepție. Primele luni s-au desfășurat în mod tragic și în completă trîndăvie, așa cum e viața tuturor călugărilor. Literatura religioasă și formalismul cultului ortodox au avut darul să mă îndepărteze cu totul de Dumnezeu, în care nu mai credeam chiar înainte de a intra în mănăstire.

Ne-am amintit de aceste fraze sobre — care nici pe departe nu pot da o imagine a tragicului existenței lui Sahia în rasă călugărească — acum cîteva zile, cînd împlinirea a făcut să ne cadă în mînă o scrisoare a autorului „Uzinei vii“, datînd din perioada aceea. Parcurgînd paginile scrisorii — punct crucial pentru evoluția lui Sahia — nu o dată am avut impresia că ascultăm unul din acele monoloage, cutremurătoare prin omeneșul lor, din dramele clasice.

La data cînd scria scrisoarea, Sahia era de aproape un an de zile la Cernica și confesia lui surprinde momentul cel mai interesant al procesului sufletesc care se desfășura încă din 1929. Sania întrevode o existență nouă, care nu va mai fi legată nici de steriele frîmțări ale colegilor de generație, nici de misticism. Descoperă pe om și marele înțeles al vieții: lupta. Dar nu lupta pentru o meschină fericire personală, ci aceea prin care, înfrîngîndu-și orgoliul, se contopește cu marile năzuințe ale celor mulți. „Rostul meu nu mi-l găsesc decît în mulțumirea altora“.

Omul și scriitorul cetățean se avîntă în luptă, transformă scrisul în „apostolat și baricadă“.

Într-o epocă în care lipsa de convingeri profunde și mimetismul moral pustiau viața culturală și literară, Al. Sahia aduce exemplul unei conștiințe, care a plătit un tribut greu floarelor convingeri. Cu atît mai mult însă, ajuns stăpîna pe marile adevăruri ale vieții, nu-l va părăsi pînă la moarte.

Scrisoarea pe care o publicăm mai jos reprezintă un moment al căutării acestui mare adevăr. Dezamăgit de viața cazană, scribit de chiliia monahală, Sahia se va îndrepta cu pași fermi spre lumea muncitorimii, în mijlocul căreia i se va releva sensul luptei duse de partid „pentru pline și pace“. Ultimele nelămuriri sînt aruncate peste bord și, însuflețit de cuvîntul partidului, Sahia devine un luptător pentru cauza celor mulți, a proletariatului.

Iată textul scrisorii:

Mănăstirea Cernica
15.1.1930

Frater,

Am întîrziat cu răspunsul, dar aceasta eu am voit-o. Dumneata ești un om ocupat — mecanismul vieții te-a prins. Nu ești un obișnuit — totuși poți să te mlădiezi după obișnuințele oamenilor. De aceea spun — scrisorii mele ai fi căutat poate să-i răspunzi imediat, fără să vrei era un lucru în plus, ocupațiile de zi sînt multe — și ea devenea o sarcină. Nu te supăra, frate. Lucrurile așa stau — află că și eu te iubesc pe dumneata și caut să fiu drept.

Scrisoarea dumitale m-a mișcat tot atît de mult — însă ea m-a făcut să judec.

Sensibilitatea mea exaltată, cum o numești, este într-adevăr în panică. Poate că niciodată deprimarea nu m-a coperit mai mult ca pînă acum. Mă clatin — și mă simt slăbănog.

Mă cuprinde teama și mi se mărește neliniștea nu pentru că instinctiv simt că va veni ceva — cum crezi dumneata.

Nu! Știu. Știu bine că va veni — nu însă prin instinct — ci prin judecată logică. Nu este aceasta o criză inerentă vîrstei — ci viața sufletului meu de totdeauna — atît cît el va mai dăinui. Nu sînt chinurile facerii sufletului meu — nu este acesta sorocul pentru trecerea în altă viață — cum dumneata numești... sînt eu! Eu, în existența mea care va fi.

surpriza unui om adevărat

de Al. Ivan Ghilia

desea oamenii au o înfățișare care te derutează, care vine în totală contradicție cu faptele și cu sufletul lor. Înfațișarea cea mai umilă poate ascunde un licăr de frumusețe și, ades, figura cea mai ștearsă îți poate rezerva surpriza unui om viu, adevărat.

Eram într-o zi la comitetul raional de partid Piatra-Neamț. Așteptam să prind o legătură telefonică cu Bucureștiul. Cum la ora aceea rețeaua telefonică era foarte ocupată și cum nu voiam să mă enervez și s-o supăr prea mult pe oacheșă și drăgălașa Nușa, telefonista de la centrală, am început să intru în vorbă cu tovarășii care așteptau cu fel de fel de treburi să intre la primul secretar. Din una în alta, veni vorba — cum era și firesc, tovarășii de acolo fiind toți activiști — despre munca de teren. Subiectul mă interesa și, la un moment dat, mă amuză chiar povestirea citorva care se apucară să descrie cu vervă și talent satiric situația, într-adevăr hazlie, dar și întristătoare, în același timp, când din pricina unor defecțiuni birocratice, se întâlneau în același sat o droaie de activiști, veniți toți cam în aceeași problemă și care nu făceau altceva decât să se plimbe cu minile în buzunare de la sfat la sediul organizației de partid și înapoi, la raion. Plimbare la țară, se numeau astfel de expediții. Excursii cu diurnă. Prin noul sistem de îmbunătățire a structurii aparatului raional și repartizare a instructorilor teritoriali, anomalia era lichidată. Avusesem și eu prilejul să constat, umblind citva timp prin raion, că activiștii se legau de un loc anumit, pătrundeau în miezul vieții și deveneau ei înșiși animatorii vieții de acolo.

— Intrebarea-i, numai, cum știi să te-appropii de oameni? Asta-i toată socoteala!

Vorbele astea le rostise un om pe care nici nu-l băgasem în seamă. La drept vorbind, nici nu prea aveai ce admira la el. Era mărunț, îmbrăcat în niște haine ponosite, cu o șapcă boțită pe cap, lunguieț la față, nebarbierit, cu ochii ușor aduși spre rădăcina nasului și cu o înfățișare cam pricâjită.

După ce obtinui legătura cu Bucureștiul, îl luai mai deoparte și intrai în vorbă cu el. Mă muncea o întrebare: în ce fel, zic, s-o fi descurcând el pe teren, cu mutra lui pricâjită, blagoslovită pe deasupra și cu ochiiăștia care te privesc concentric, de te apucă amețeala!

— Unde lucrezi? În ce comune?

— La Dobreni și Bodești. Știi—zice—de ce-am adus vorba despre problema asta a apropierea de oameni? Păi, la noi, acum, cunoașterea specificului local e problema de bază. Dacă te duci la țară și nu știi ce e aia un tractor, nu știi cum se face o însilozare ca lumea și nu știi cum se bagă plugul în brazdă, n-ai să faci mulți purici pe acolo. Când nu știi de ce are plugul o roată mai mică și una mai mare, oamenii rid de tine și zic: „Săracu! Degeaba mai poartă geantă sub braț! Prost l-a făcut dumnezeu, prost are să moară!” Știi povestea cu activistul care se duce pe teren și vede un om arînd? Nu știi? Se duce un activist pe teren și vede un om arînd. „Moșule — zice — da' de ce plugul dumitale are o roată mai mică și una mai mare?” Omul se uită la el, îl vede prost și-o face și el pe prostul. „Iaca—zice moșul—muncitorii voștri, uite ce ispravă au făcut! Și-au bătut joc de noi! Ne-au făcut plugurile cu o roată mai mică și una mai mare; curată bătaie de joc!” Activistul nostru se-ntoarce înapoi la raion și se prezintă primului secretar: „Tovarășe — zice—țărani se plîng că muncitorii le-au greșit plugurile și le-au făcut cu o roată mai mică și una mai mare”. Așa pățești dacă nu știi. Te faci de ris și nu-ți mai apropii oamenii cît lumea.

— Ei, dar dumneata cum te descurci?

— Eu? După caz. Depinde de caz. Mă orientez de la caz la caz.

— Bine, totuși—insistai eu—dă-mi un exemplu. De pildă: ce-ai făcut dumneata cînd te-ai dus la Bodești?

— Păi, cînd m-am dus întii și-ntii la Bodești, m-am dus cu mașina. Era ia, așa, ca acum, spre seară. Bodeștii și Dobrenii vin alături, la vreo trei kilometri distanță. Înainte de a intra într-un sat în altul, la cotitura drumului, văd un om c-o căruță de fin răsturnată în șanț. Opresc mașina și mă dau jos. „Măi bădie, ce-ai pățit, bre?” „Păi, uite — zice — a trecut un camion în goană dinspre Piatra și caili s-or speriat, au dat în șanț și-o răsturnat finul”. „Și-acu' ce faci?” „Dracu' știe ce să fac; stau și mă uit, că singur ce să fac? Nu pot fi și-n car, nu pot și încărca”. „Da' două furci ai?” „Am—zice—da' ce să fac cu furcile?” „Ia dă una la mine și dumneata suite-n car”. Și-o jumătate de ceas l-am ajutat pe om să-și încarce finul. Să fi văzut ce se mai mira. „Cum—zice —dumneata ții mașina în drum, te-ntîrzi de la treburile dumitale și m-ajuti pe mine?! Dacă nu și-i cu bănat, de-unde ești dumneata?” „De la partid, bădie”. „De la partid! Apoi, iaca, pînă acum, așa un activist eu n-am mai întîlnit!” Și ce crezi? Pînă-n sară, omul umpluse satul c-am oprit mașina și l-am ajutat să-ncarce carul. Cînd am venit la ei, nu mai eram un străin. Oamenii veneau la mine și-mi dădeau bună-ziua, parcă eram unul de-ai lor.

Mă uit mai bine la el și nu știu cum dumnezeu, parcă nu mi se mai pare atît de pricâjit.

Ceva necunoscut și tulburător a apărut pe fața lui, un aer de mulțumire, demnitate și omenie, care mă face să-l privesc astfel, mă stînjenește puțin și-mi impune respect și simpatie. Vorbește curgător și firesc, într-un fel amuzat și el de ce spune.

— Am oprit la Bodești. Vara, cum e acum, lumea-i pe cîmp. N-ai ce face-n sat. Doar să tai frunză cînilor și să mășori umbra de sub femeii. M-am dus la cîmp. Pe tarlăua colectivei secerau niște femeii. „Bun noroc — zic. Merg sece, merge?” „Merg, merg—face una dintre ele, mai tinerică. Dacă-ai pune mina pe ea să vezi cum merge! Că din gură-i ușor a spune!” „Adă-ncoace sece”, zic. Alta mai bătrînă se bagă și ea-n discuție: „Nu-i da, fa, sece—zice—c-o să se taie la degete!” „Cine? Eu să mă tai la degete? Dă, tovarășă, sece-ncoace, să vedem dacă vă puteți ține după mine!” Și-acum, nu că mă laud, dar secer ca o femeie și nici șalele nu mă dor. M-am învățat de mic la secerat, de pe cînd lucrăm la moșia lui Văleanu. Seceram ziua și noaptea continuu. Atunci seceram de nevoie, da' acum îmi place. De plăcerea mea secer. Noaptea-i frumos, pe lună! Am secerat atunci cu femeile o postață de loc și-am aflat tot ce se-ntîmpla în gospodărie. Pînă seara știam tot, de parc-ăș fi stat o lună încheiată. Așa se face treaba. Mai pui umărul, mai ajuți, nu stai numai cu geanta sub braț. Eu, cum îi acum, vara, umblu numai pe cîmp. Vine într-o dimineață tovarășul prim și zice: „Măi, unde aveți voi camera oficială? Unde doarme Crăciun?” Eu dormeam cu colectivității, la arie, pe cîmp. Sau în altă zi, vine și mă găsește reparînd secerătoarea-legătoare. „Mă—zice—ce ești tu? Tehnician sau activist?” „De toate, tovarășe prim. Așa-i terenu': dacă nu te pricepi la toate, n-ai făcut nimic. Și mai cu seamă la oameni”.

Acum nu mai mă izbea de loc înfațișarea lui stingace și puțin caraghioasă. Mi se părea totul așa cum trebuie să fie. Pînă și ochii își pierduseră ceva din meteahna lor și aveau o strălucire adîncă, vioaie. Întreaga-i figură părea scaldată într-o lumină caldă, care te apropia și-ți impunea respect. Și m-am gîndit că adesea oamenii au o înfațișare care te derutează, care vine în totală contradicție cu faptele și sufletul lor. Înfațișarea cea mai umilă poate ascunde un licăr de frumusețe, tulburător și nebănuț; și ades, figura cea mai ștearsă, pe lingă care ești tentat să treci nepăsător, îți poate rezerva surpriza unui om viu, adevărat.

Mache ILIUȚ

Fotbal

Pe terenu-nclins de soare,
Mingea e rătăcitoare —
Ici și colo, colo-ici,
Peste iarbă și urzici.
Ba-n văzduh se-naltă-n zbor,
Ba se-avintă-n arc ușor.
Nici nu-ți trece-acum prin cap
Că, mai feri, a fost... ciorap!
Iar portarilor de-o șchioapă
Nici o minge nu le scapă.
Deși jocu-l avîntat,
Nici-un gol nu s-a marcat.
— E-o rușine, nu e scor!
E părerea tuturor...
Cînd, deodată, din senin,

Un cățel de prin vecini
Se repede după minge,
Se apropie și-o-mpînge,
Apoi larăși o ajunge.
Ca din nou să mî-o alunge.
Și spre poartă — rostogol! —
El marchează primul gol.
Jucătorii strigă: — Ura!
Ura! — cit îi șine gura.
Doar portaru-l bosumflat
— Geaba l-ași mai lăudat
Pe cățelul cel poznaș
Că-l bun centru-nalînăș.
Cum să nu tragă șutul tare
Dacă... ai patru picioare!

Gospodarul își cumpără vara sanie și iarna căruță. Fotoreporterul nostru a uitat, se vede, acest înțelept dicton. Cu intenția de a realiza câteva fotografii ale corului de copii radio, s-a îndreptat fuga către studiourile din strada Popov. Studiourile erau însă goale.

— Unde sînt copiii?

— În tabără, lângă Olănești...

— Și la radio cine cîntă?

— Benzile de magnetofon!

Cum benzile nu constituiau un subiect interesant pentru o fotografie (reporterul pretindea că n-ar fi suficient de fotogenice), trenul ne-a adus într-o dimineață în tabăra de la Olănești.

● „Holariho! — ne-a întîmpinat în do major o voce veselă. Bine-ați venit!”

Sst! Nu trebuie să știe nimeni de sosirea noastră. Aparatul de fotografiat o să-l pițim bine. Vrem să facem câteva poze vii. Prea se schimonosesc unii atunci cînd știu că se află în fața fotografului... (foto nr. 1)

● O dată cu noi a sosit și poșta. Nu știu de ce, dar copiii au primit-o cu mai multă nerăbdare decît ne-au primit pe noi. Deh... Fiecare scrisoare amintește vocea mamei, de-acasă. Dirijorul Ion Vanica, specialist în „voci”, se grăbește să le împartă (foto nr. 2).

● Unii intră în cor, alții îl părăsesc. Cesă-i faci? Nu se mai potrivesc la ...statură. Ileana Cotrubăș (ați ascultat-o de multe ori, nu-i așa?), cînd a dat examen de admitere în cor, era de o șchioapă. Acum termină școala medie de muzică.

De experiența ei se arată foarte interesate micile coriste.

— Și cum? O să fim și noi soliste? (foto nr. 3).

V a c a n ț ă î

● Micul Romeo încearcă să-și adoarmă cîinele cu un cîntec de leagăn de Mozart. Cred că mai curînd va adormi cîntărețul! Ce vreți: Grivei nu se pricepe la Mozart (foto nr. 4).

● Lecțiile de muzică se pot completa și în vacanță, luînd lecții de dicțiune... cu pietricica în gură, ca Demostene (foto nr. 5).

● În schimb cînd unul cîntă prea des fals, i se aplică o mică corecție. Se pare că băieții din cor nu l-au citit pe Makarenko (foto nr. 6).

● Puțină odihnă nu strică totuși (foto nr. 7).

● Cîteodată se încearcă și atragerea de noi talente! (foto nr. 8).

EXTRASE DINTR-O BIOGRAFIE

Numele și pronumele: Cor de copii.

Locul de muncă: Radio.

Anul nașterii: 1945.

Numele tatălui: Ion Vanica (dirijor).

Câți copii are: 200 (nu putem publica și numele tuturor. Ne-ar trebui încă o revistă).

Studii: Solfegii (Cînd cînji Mozart și Glinka și Rameau, n-ajunge doar să ai ureche muzicală).

Ce limbi cunoaște: Cîntă în limbile rusă, franceză, germană, bulgară, chineză și, bineînțeles, română.

Dacă a fost în străinătate și unde: Berlin — cu prilejul Festivalului Tineretului, în anul 1951; Düsseldorf, Gladbach, Wuppertal (R.F.G.), la întîlnirea internațională a corurilor de copii și tineret, în anul 1957.

— Dacă a avut succes: Ohooo! Organizatorii au afirmat că Radiodifuziunea romină a prezentat cel mai bun cor de copii.

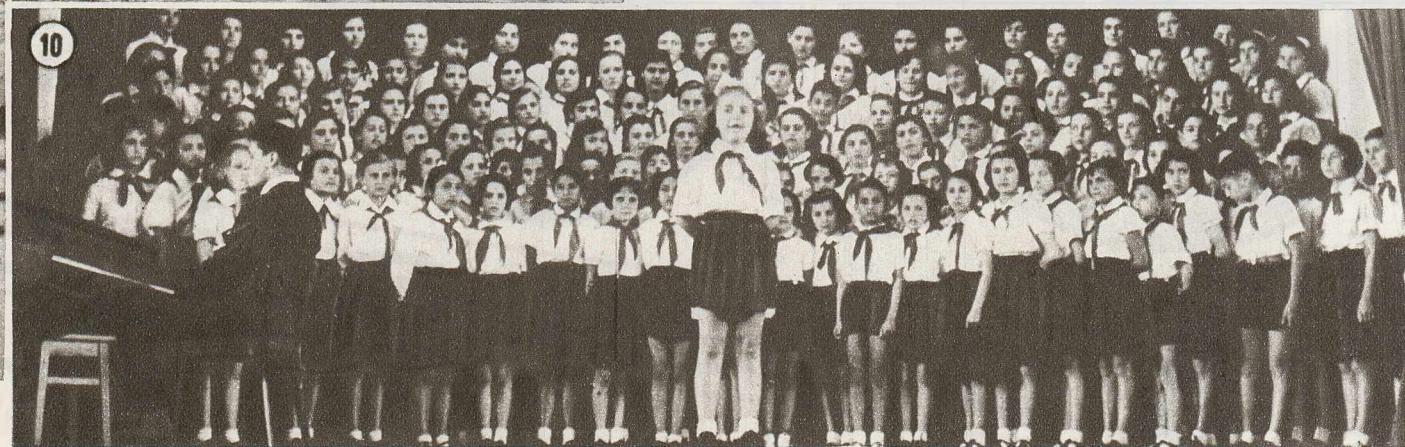
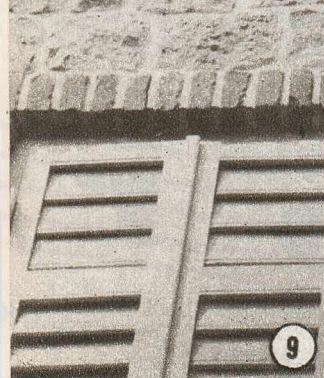
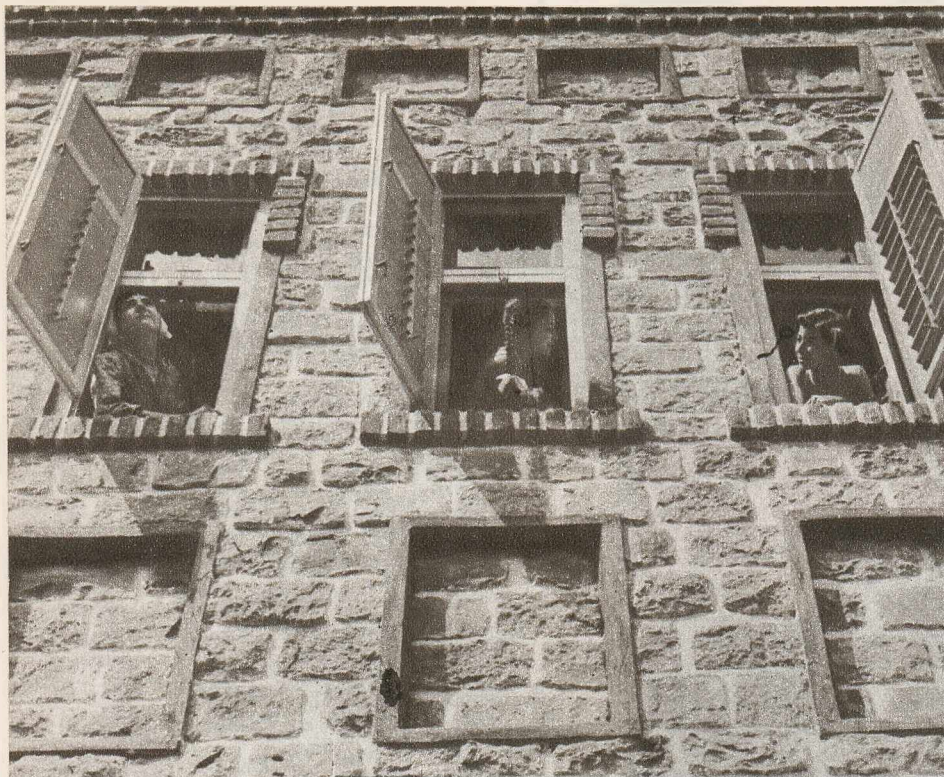
Observații: Nici o observație. Observăm însă lipsa compozitorilor noștri, care creează prea puțină muzică pentru copii.

d o m a j o r

Text de S. OCTAV — Fotografii de A. MIHAILOVIC

● După activitatea bogată din timpul anului, după turneul încheiat cu atîta succes în Germania occidentală, copiii au nevoie de cît mai multă odihnă.

Dar, și-ai găsit! Trei fetițe și-au tot povestit un an de zile. Și încă n-au terminat... Nici orele somnului de după-amiază nu vor să le piardă. Au doar lucruri atît de importante de discutat! (foto nr. 9)

● Aveți răbdare, în curînd ne vom întîlni din nou. Pe scenă sau la radio. Pînă atunci, însă, „La revedere” (este titlul unui nou cîntec învîățat în tabără) (foto nr. 10).

**PĂSTRATI ECONOMIILE
IN OBLIGAȚIUNI**

CEC

cu cîștiguri

Pentru tratarea dinților dvs.

Cooperativa

„DENTARA”

dispune de cabinete,
laboratoare și personalul
de specialitate care
vă stă la dispoziție

Nu întârziati cu
remediul îndrăcit

Adresați-vă cu încredere unităților noastre din:

Str. Smîrdan nr. 15
Bd. J. Vladimirescu nr. 1
Str. Tomis nr. 2
Calea Griviței nr. 273
Calea Văcărești nr. 45

Bd. 6 Martie (Pasajul Eforia,
Sos. Armotei Sovietietice nr. 7
Sos. Mihai Bravu nr. 145
Bucureștii Noi, Blocul nr. 4
Șos. Ciurel nr. 7

UZINA - spital

- Folie ton -

Centrul comunei Bujoru te izbește prin specificul său edilitar. După ce a încercat formula unei băi-cămin cultural și pe aceea a unui staționar-școală, o încearcă pe aceea de dispensar-uzină. Mai întîi, în curtea spitalului s-a construit o baie, căreia pînă la urmă nu i-a lipsit decît apa. Pînă la descoperirea unei pinze freatice superficiale sau a unui robinet ascuns prin bălării, sfatul raional s-a gîndit că n-ar fi rău să utilizeze clădirea pentru hore și sîrbe. Soluția aceasta a fost sugerată de faptul că în spatele băii-club se află maternitatea. Și că nu există pe lumea asta oameni mai dornici de tarafuri decît lăuzele. Din păcate, baia-club a rămas neterminată și e folosită pentru creșterea buruienilor, cărora le prieste acest sol îngrășat cu praful cărămidă.

A doua încercare de a face spitalul folositor întregii comune — nu numai bolnavilor — s-a concretizat în tentativa transformării dispensarului TBC în școală. Respectiv, s-a propus și s-a consensnat:

- desființarea dispensarului;
- mutarea aparatelor Ro-nigen la morgă;
- mutarea staționarului în maternitate;
- mutarea maternității în dispensarul unificat.

— mutarea dispensarului unificat în locuința directorului unificat;

— mutarea directorului în țîrg, lîngă apa Chinezii, ca să aibă perspectivă frumoasă. Acest plan, susținut de sfat, n-a fost pus în aplicare datorită încăpățînării medicilor, care socoteau dispensarul TBC mediu infecțios, nelocuibil timp de 6 luni și bun de școală numai după o riguroasă recondiționare.

Refuzul de a primi țămbalul la maternitate și școala între pereții tapetați cu bacili Koch l-a îndrîjit pe secretarul sfatului raional, tovarășul Maștei, care lupă acum pentru construcția uzinei din Bujoru.

O uzină, fără îndoială, e strict necesară. O uzină-spital e imperios necesară. Dacă mecanicul tușește, urcă două trepte și intră în dispensarul TBC. Dacă bolnavii TBC n-au tutun, pot priza motorina de sub ferestrele lor. Dacă mecanicul șef e cuprins de durerile facerii, trece strada și naște. Dacă o lăuză nu-și poate legăna copilul, îl trimite peste drum, în coșulețul atîrnat de pistonul motorului, în doi timpi. Dar ingeniozitatea soluției constă în aspectul ei edilitar: unde, oare, în acest Tg. Bujoru, tîzit de blocuri, paval centimetru cu centimetru, s-ar mai fi găsit loc pentru o uzină? Și dacă

s-ar fi găsit, cum s-ar fi putut muta spitalul lîngă dînsa, pentru a obține uzina-spital?

S-ar putea repeta însă unele greșeli din trecut: a renunța la extinderea activității spitalului în domeniu cultural și educativ, datorită unor piedici obiective. De aceea, propunem:

— motoarele să se instaleze în clădirea centrală a spitalului, pentru ca directorul unității să răspundă concret de funcționarea lor;

— piesele de schimb să fie păstrate în cabinetul dentar, astfel ca doctorul Glauber, pasionat tehnician, să le poată verifica;

— unsoarele consistente necesare uzinei să fie realizate în farmacia spitalului.

Ținînd seama de restul funcțiilor pe care clădirile dispensarului unificat le-ar putea îndeplini, ar trebui studiată problema mutării la spital a cabinetului tehnic agricol, a secției piscicole de la Rogojeni, a URCC-ului, a clopotului din Plevna, a SMT-ului Chireștei și a două mici centre de librărie. În felul acesta se va realiza complexul edilitar-administrativ pentru care lupă de atîta vreme, cu pasiune, Sfatul popular din Bujoru.

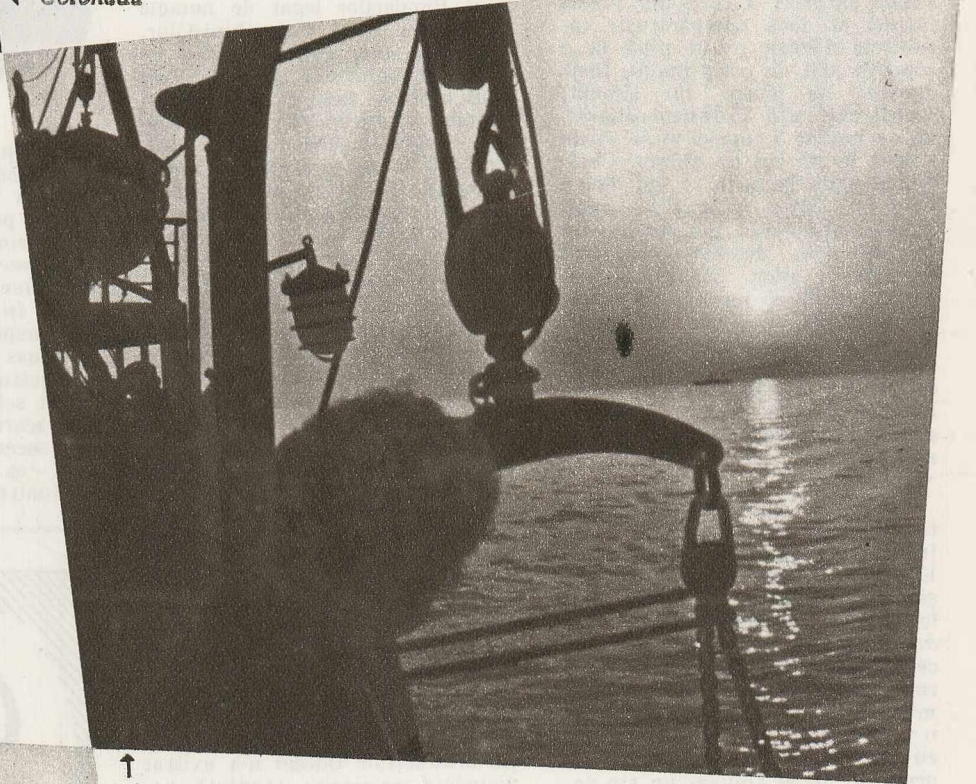
nsula Șerpilor apare asemeni unei cetăți enorme și negre. Cîteva clădiri, un far, nici un om. Valurile se sparg în jurul acestui masiv întunecat, care amintește, prin analogie, de Chateau d'If; într-adevăr dacă ai fi închis aici, ți-ar fi greu să evadezi.

Din nou marea, aproape liniștită, și primele spinări de delfin. Peștii însoțesc vasul, la aproape o sută de metri de babord și tribord, neobosiți.

Se apropie seara și, o dată cu ea, apar primele dane și primele vase ancorate. Un caiac stingher, încă unul, apoi macarale mari, dane și diguri, pătrunzînd adînc în mare. Portul lui Ovidiu ar încăpea într-un colțisor al portului Odesa.

Pentru noi, care văzusem numai estacadele silozului constănțean, portul ăsta pare imens, o înșiruire de planuri marcate de catarge și coșuri, cuprinse în cadrele simple ale macaralelor, dispuse într-o curbă uriașă din care pornesc, radial sau oblic, digurile danelor. Se aude muzica militară, se văd oamenii veniți să ne primească. Citisem despre asta, știam că va fi așa. Dar cum „așa”? Aveam să vizităm multe alte porturi, mulți oameni, o floră exotică tulburătoare. Aveam să ne obișnuim cu palmierii și baobabii, dar primirile acestea ne mișcau întotdeauna. Oamenii aceia veniseră să ne întîmpine, fără îndoială. Iși pregătiseră poate și flori, pe care să ni le înmineze la mica festivitate de primire. Dar nu s-au mulțumit numai cu florile, ci au mai adăugat buchetelor, insigne, cărți, ilustrate. Abia am apucat să coborîm și zeci de oameni ne-au înconjurat — „nemețchi?” „rumînschi?” „bulgarschi?”, bătîndu-ne pe spate, luîndu-ne după umeri și înclinîndu-se cînd ne strîngeau mîna. Dar, la dracu, cine eram noi, ca oamenii ăștia veseli, simpli — muncitori și studenți — să se incline în fața noastră? „Un oaspete în casă, dumnezeu

← Colonadă

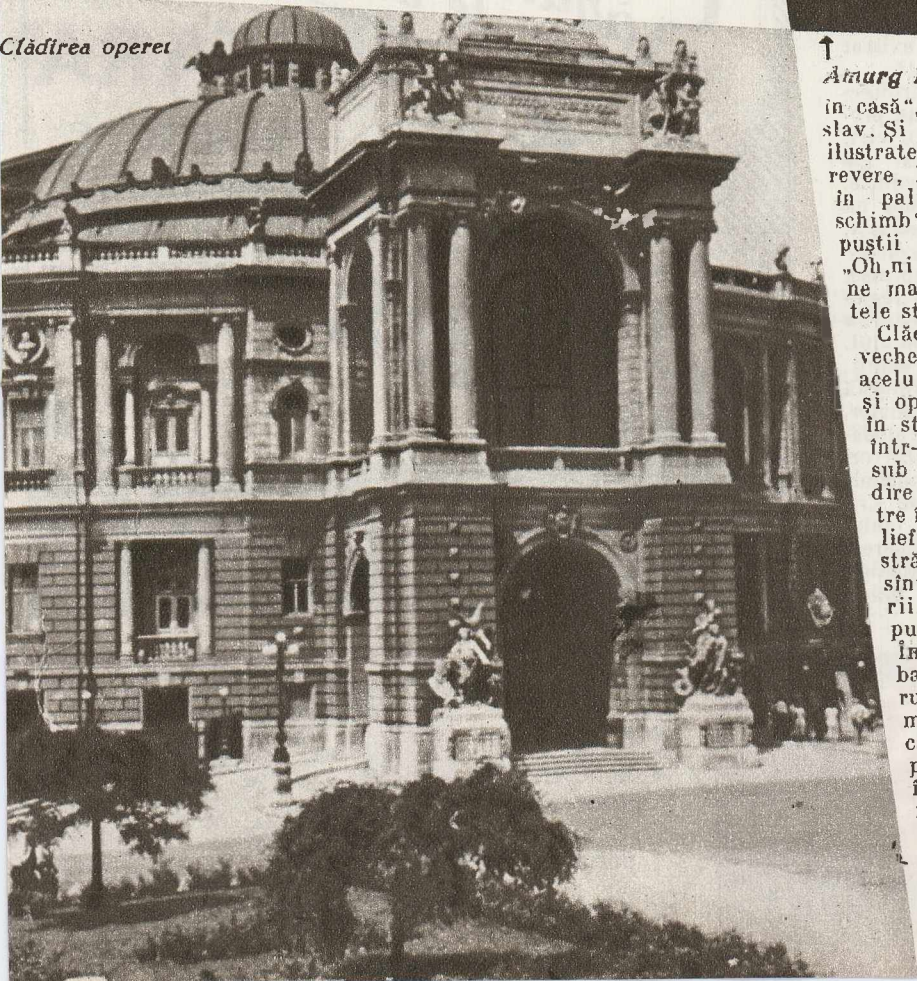

SUB PALMIERII
MĂRII NEGRE (I)

ODESA

de C. BACIU

Clădirea operet

↑
Ataurg marin

în casă”, spune un vechi proverb slav. Și oamenii ăștia ne dădeau ilustrate, ne prindeau insigne la revere, ba puștii ne băgau copeici în palmă. „N-avem bani de schimb” spuneam, bănuind că puștii vor monede românești. „Oh, ni nada” — răspundeau și ne mai înghesuiau printre degetele strînse alte copeici.

Clădirea operet din Odesa veche (un secol) e datorată aceluiași arhitect care a făcut și opera din Viena. Masivă, în stil baroc, ea culminează într-un soi de cupolă joasă, sub care se desfășoară o clădire largă, prelungă, cu ferestre înalte, ogivale, cu basoreliefuri și statuete mitologice străjuind intrarea. În interior sînt plușuri, ipsosuri, aurării, relevînd un stil unitar, puțin pompos și demodat. În totală contradicție cu barocul clădirii ni s-a părut decorul baletului de o mare simplitate: cîteva cartoane, cîteva sufite. De parte de fastuosul nostru în scenografie, care nu numai că se plătește cu bani grei, dar adeseori abate atenția de la spectacol. În actul I al „Lacului lebedelor”, se lumi-

nează numai primul plan al scenei, ultimul fiind lăsat în întuneric, astfel că actul II urmează fără pauză, decorul lui apărînd în partea întunecată pînă atunci. Cîteva efecte de lumină și iată lacul, luna, dira argintie pe care ea o lasă în apă, lebedele. De pe o stîncă, duhul întunericului își leagă aripile de liliac. Cînd Odette se gîndește la iubitul ei, acesta apare pe un fundal, ca o umbră chinezească, iar în actul III, cînd e momit de Odilia, Odette îi apare în chenarul unui geam luminat din spate, în înfățișarea ei de lebedă, care se zbate și în jurul căreia plutesc fulgi. Decorul, acesta de contururi, culori, lumini îi lasă pe dansatori să umple scena. Odette — Odilia e I. Mihailenco, artistă emerită a Ucrainei. Pentru cei obișnuți cu baletul nostru, mișcarea minii Odettei e surprinzătoare. Brațele, mîinile amintesc o baiașă. Nu o mîna pare a se roti în jurul încheieturii, ci o batistă de mătase într-o stilizare fluidă a gestului. Și cînd te gîndești că balerini indieni, în vizită la Moscova, le-au reproșat rușilor prea puțina folosire a mîinii! La București, ar fi fost, desigur, intrigați.

În prima pauză l-am cunoscut

pe inginerul Evgheni Petrov, care a ținut numaidecât să ne arate opera. Ne-a povestit istoricul ei, suferințele ei în timpul ocupației nemțești, apoi, sezisind că nu stăm prea bine cu rublele, ne-a invitat la bufet în ciuda protestelor. Dacă nu l-am fi rugat să se ducă să se culce, pentru că a doua zi trebuia să se trezească devreme, ne-ar fi însoțit toată noaptea, pe străzile Odesei. Când am ieșit de la „Lebedinskoe ozero” era ora 12, după ora Moscovei. Pe bulevarde lumea se plimba și pentru că nu voiam să ne calcăm, am pornit pe Deribasovskaia, vechea, istorică Deribasovskaia. Acest bulevard al lui Deribasov e deosebit de larg, cam o dată și jumătate cât șoseaua Kiseleff, iar pe trotuarele lui, cu totul neobișnuite pentru noi (ca mai toate trotuarele Odesei), ar încăpea trei automobile, unul lângă altul.

A doua zi, plimbare prin oraș. Prima surpriză a turiștilor noștri intrați să facă cumpărături: casierile dădeau restul pînă la o copeică, atât de conștiincios. Încît aproape ne jenam. Iar sifonul, care la noi costă 25 de bani paharul, aici e numai 5 copeici și se vinde singur la un soi de ghișeu. Cetățeanul pune moneda — sau monedele — într-o pușculiță, apoi, după ce și-a clătit paharul într-un jet de apă, deschide robinetul buteliei cu sifon, bea și pleacă. Să nu credeți că moneda introdusă în pușculiță deschide robinetul. Nu, asta se face cu mîna, și dacă nu ți-e rușine, poți să bei douăzeci de pahare fără să plătești. Într-o lună, se bea la aceste chioșcuri, sifon în valoare de cel puțin cincizeci de mii de ruble. E ceva...

Să nu se uite însă că Odesa totuși e un mare port comercial în care ancorează sute de vase. E un du-te-vino care facilitează și circulația mărfurilor, dar și a fel de fel de oameni. Puști care deslușesc în conversația cu un cetățean străin un soi de aventură te opresc pe stradă, mimînd misterios. Mi s-a întîmplat, după o conversație foarte amuzantă cu doi băieți, să fiu ajuns din urmă de un al treilea, un tip deosebit de pitoresc. Era înalt, subțire, musculos — un brunet cu ochi focosi, cu față îngustă, cu părul lăsat pe o sprînceană. Ajunghindu-mă, mi-a strigat: „Lo habla español?” Surprins, i-am răspuns: „Ja ni hablea” — expresie evident confuză lingvistic, departe chiar de esperanto... Dînsul m-a întrebat atunci ceva despre pantofi. În rusește, dar conversația a alunecat imediat alături, datorită unei centuri. Avea o centură lată, cu cataramă, iar catarama înfățișa două pistoale argintii, cu prășele de fildeș, care se îmbrucău prin butoi și trăgaci. Era cea mai belicoasă cataramă pe care o zărisem vreodată și locul ei ar fi fost mai degrabă pe o panoplie decît pe niște brăcinari.

— De unde știi spaniola? — l-am întrebat, neluîndu-mi ochii de la curea, și convorbirea care a urmat a fost dusă mai ales cu mîinile, cu colțurile gurii și cu cîteva sunete guturale, ceea ce nu înseamnă că a fost lipsită de subtilități.

- De la madre mia — a spus, el.
- Dar madre e din Spania?
- Sigur că da. Din Barcelona.
- Și cum a ajuns aici?
- După războiul cu Franco.
- Tatăl tău, adică...
- Nu tata. Iubitul ei. A adus-o aici, dar dînsul a murit și mama s-a măritat din nou.

— Oho, atunci și ție ți-a mai rămas în sînge un rest de ură pentru Franco!

— Franco?

Băiatul a rînit și a mimat cu palmele crispate, răsucirea unui gît, după care a spus, visător, atît cît îi permiteau condițiile în care ne cunoșcusem: „Espanna, Espanna”...

Ne-am despărțit strîngîndu-ne mîinile puternic, ca și cum ne-am fi întîlnit la o Conferință Mondială a Tineretului și nu pe o stradă a Odesei, din motivele mai sus arătate...

★

Ghizii ne-au purtat pe bulevardul Lenin, pe bulevardul Stalin și pe Primorie, trei străzi existente în toate orașele vizitate de noi pe litoralul Mării Negre.

Vizitasem magazine, vorbisem cu cîteva oameni. Acum, răsfoiam istoria literaturii ruse și a revoluției, de atît de aproape, cum nu o făcusem niciodată și asta ne copleșea: statuia lui Pușkin, Palatul Pionierilor legat de numele lui Lenin, scara Potemkinistilor, imaginile celor cunoscute din istoricului primului stat socialist. Unii ar fi vrut să „fumeze” totul, după metoda americanilor, care, socotînd lungimea sălilor Louvre-ului, puse cap la cap, și găsind că e vorba de mulți kilometri, au propus să viziteze expoziția din automobil. Cei mai mulți dintre noi simțeau nevoia unei lente și grave parcurgeri a Odesei, a trecutului ei, a monumentelor săpate în piatră și bronz. Pentru că orașul ăsta care împlineste abia un veac și jumătate e al patrulea din Uniunea Sovietică, al doilea din Ucraina și a fost martorul a nenumărate lupte, care au culminat cu cele din revoluție și din războiul civil.

„De aici a telefonat Lenin, pe aici au pătruns englezii, pe aici au șters-o”. Nu sînt multe blocuri, nu sînt case înalte, cu etaje; totul e construit în largime, în adîncime, cu parcuri, scuaruri, grădinițe; trotuarele sînt largi, străzile mai largi — stepa absoarbe perică orașul către ea, marea își oferă țărîmul nesfîrșit. Coordonațiile acestei nu te silesc să construiești în înălțime și se pare că în tradiția arhitecților Odesei n-a existat niciodată asemenea tendință.

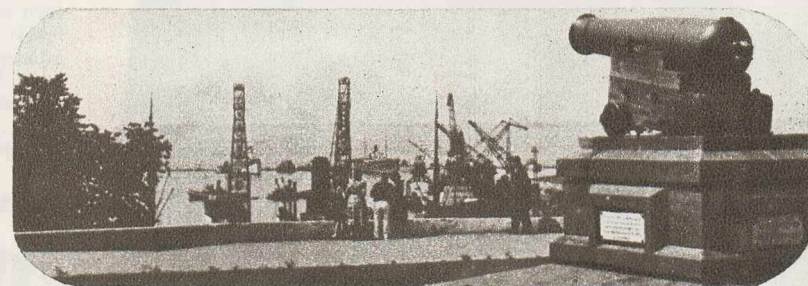
A vorbi despre „linie arhitecturală” e pretențios pentru un profan — totuși linia aceasta e vizibilă și, mai ales, elemente ale ei — dinainte și de după revoluție. Puțin după anii '20 a dominat un curent așa-numit de neoclasicism, care a tins spre reînvierea colonadelor cu peristiluri, frize și cornișe, îmbrăcînd, de pildă, sediul regionaliei de partid, într-un exterior asemănător celui al Parthenon-ului. Mai tîrziu curentul acesta a slăbit, apoi a revenit și azi se manifestă mai ales în arhitectura colonadelor, de-a lungul întregului litoral al Mării Negre. De cele mai multe ori construcții neutilitare, colonadele acestea, răsărînd pe coastele Crimeei și ale Caucazului — chiar în Colchida — aveau să ne sugereze Grecia scaldată de apele Mediteranei sub mitologicul cer al zeilor.

Grandiosul ne-a izbit pentru prima oară, vizitînd gara Odesei, care e un mic palat și ale cărei camere rezervate pentru „Mama și copilul” ar constitui la noi un edificiu aparte. Pereții cu picturi de desen animat, jucăriile, curățenia strălucitoare au smuls țipete de uimire și celor care-și închipuiau că prusacismul e limita superioară a simțului gospodăresc. Dar ceea ce ne-a reamintit mai ales istoria în orașul acesta istoric a fost o scară masivă, largă, ce cobora spre mare. Dacă te uitai de sus, vedeai numai fața orizontală a treptelor, dacă priveai de jos, numai fața verticală. De

truite de vreme, muncitori voinici, femei, mulți copii, treptele ei rămăseseră acoperite cu cadavre ca și cum însăși moartea ar fi pășit pe ele, împrumutînd pietrei puterea ei de a ucide.

Pe scara aceasta își filmase Eisenstein „Cuirasatul Potemkin”, dînd peste cap anumite concepții despre cinematografie și arătînd cum poporul face istoria, cu mîinile lui, cu sîngele lui — turnînd un film cu un singur erou, masa.

Cine poate uita, dacă a văzut filmul lui Eisenstein, pe mama care a venit la manifestație cu căruciorul în care copilul ei a ațipit? Ea cade împușcată și căru-

Vedere către portul Odesa

asemenea, văzută din înălțime, scara aceasta nu avea punct de fugă la orizont, balustradele ei masive pîrînd a fi paralele la infinit; constructorul iubise geometris descriptivă și-i ridicase un monument.

Dar în ciuda acestor curiozități de perspectivă, scara aceasta ar fi rămas anonimă, dacă treptele ei majestuos coborînd către port, n-ar fi fost scaldate în sînge în 1905.

Pe scara aceasta mitralierele țariste seccraseră o manifestație pașnică, ea văzuse rostogolindu-se din înaltul ei bătrîne în haine lus-

ciorul pornește la vale, ca împius de o mîină nevăzută — e singurul lucru care se mișcă printre cei care au murit sau care s-au lipit de pietre, sub rafala gloanțelor — singur el, negru, neputincios, ducînd mica viață către gura puștilor, acest leagăn care va deveni sicriu. Apoi întepenește și numai o roată scăpată peste marginea unei trepte continuă să se învîrtească în gol, deasupra pietrelor reci.

Scara Potemkinistilor, pe care bătrîni muncitori se odihnesc privind marea, mi s-a părut cel mai tulburător monument al Odesei.

Sănătatea dvs. înainte de toate!

„DENTARA”

O RADIOGRAFIE
DENTARA ESTE
ACTUL DE SĂNĂTATE
AL DINȚILOR DVS

Coop. „DENTARA”
execută radiografii dentare

Str. Smirdan nr.15
Bdul 6 Martie (Pasajul Eforie) TELEFON 4.08.11

CRUCEA ROȘIE a R.P.R.

în apărarea sănătății poporului

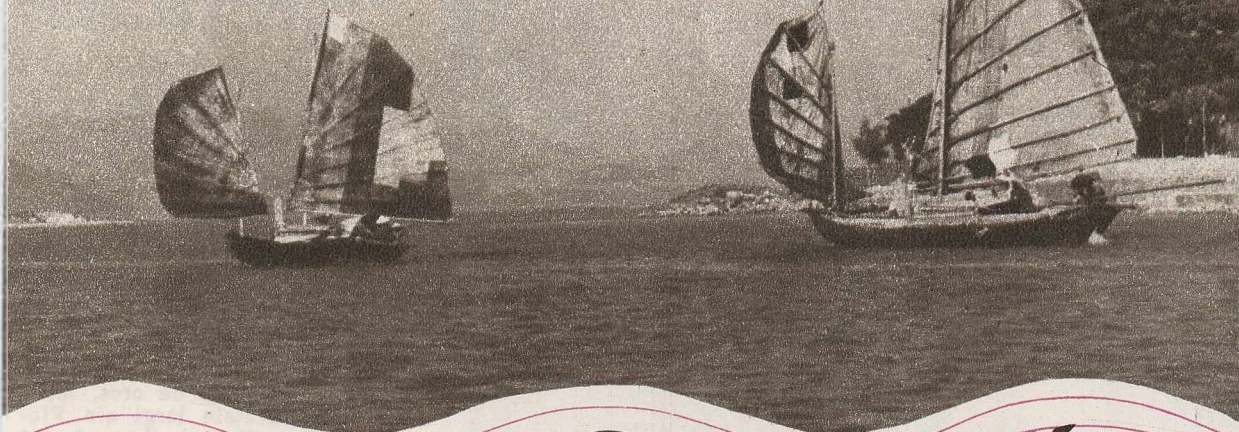
citiți:

Cum putem preveni
PARALIZIA INFANTILĂ
(poliomielita)

Cum ne apărim

VACCIN TAB

de **FEBRA TIFOIDA**

LA 20.000 Km

de Bogomil NONEY
ziorist bulgar

Arșița amiezii încingea stîlpii masivi ai podului pe care traversam unul din brațele Fluviului Roșu, spre a ajunge la Haifon — cel mai mare port al Vietnamului de nord.

De jur împrejur domnea liniștea. Doar de departe ajungea pînă la noi zgomotul trenului ce se apropia de imensa fabrică de ciment. Pe canal lunecau încet șampane și jonci. Arșița ne chinuia. Întreg orașul părea amortit, străzile erau pustii.

Pentru o clipă, pustiul acesta mi-a amintit orașul din reportajele și fotografiile pe care le văzusem: Haifonul de acum doi ani. A fost ultimul oraș din Vietnamul de nord pe care l-au părăsit francezii, îmbarcîndu-se la 13 mai 1955 pe vasul „Jules Verne”. Soldații și ofițerii din corpul expediționar se îndreptau spre Saigon și Turan. Un general le-a spus:

— Ostași, înainte cu douăzeci de ani aici era un loc pustiit! Acum lăsam un oraș înfloritor!...

Haifon a fost un oraș „înfloritor” pentru cei 218 inși care țineau în mîinile lor importul și exportul Vietnamului. Ei erau 161 francezi, 24 chinezi, 20 indieni și numai 13 vietnamezi. Francezii erau și proprietarii celor 38 de întreprinderi industriale din Haifon. Cinci bănci erau conduse de francezi, iar una de un englez. În timpul războiului, proprietarii fabricii de ciment realizau un beneficiu de 60 la sută, la fiecare tonă de ciment. Acest ciment se află acum îngropat pe marginea drumurilor și în orașe, conform planurilor strategice ale generalilor și statelor majore operative. Ciștiguri, dividende, vile luxoase, mașini și elicoptere—Haifon, da, a fost un oraș „înfloritor”.

Cînd „Jules Verne” a părăsit portul și bucuria a năvălit pe toate străzile, oamenii au găsit orașul jefuit, pustiit, murdar și pîngărit. Ei s-au luptat în ultimele

Pe urmele jefuitorilor colonialiști — Haifonul „înfloritor” sub ocupația franceză — Minunatul simbol al floarei de lotus — Șampanul de pe Bac Dang — O poveste despre țințari — Cîntecul dragostei de neînvinș

zile cu unghiile și cu dinții, ca să împiedice pe jefuitori să care totul din oraș: mașinile din fabrici și instalațiile portuare, silozurile cu cereale, pînă și ușile caselor. Colonizatorii se străduiseră să nu lase nimic în urma lor: nici oraș, nici case, nici fabrici, nici port.

Oamenii nu aveau unde și ce munci. Peste 25.000 de șomeri umpleau străzile. Centrala electrică, docul plutitor, instalațiile electrice din clădirile publice și pînă și arhiva direcției sanitare a primăriei fuseseră distruse sau cărate de francezi. Conducta de apă era instalată numai în cartierul european. Populația primise înainte apă cu cisternele, plătind-o cu bani grei. Dar pînă și cisternele fuseseră luate. Orașul rămăsese fără apă, fără lumină, fără alimente și chiar fără adăposturi...

Dar nimic nu era mai îmbucurător ca faptul că pe străzi nu se mai vedeau circulînd patrule, că barajele de sîrmă ghimpată erau doborîte, că erau distruse minele din jurul adăpostului. Incepea munca. Munca simplă, omenească, din care naște viața. Pe străzi au apărut inscripții: „Muon nam!” (zece mii de ani trăiască) partidul, puterea populară, țara care nouăzeci de ani a stat sub apăsarea colonialismului și veacuri sub jugul feudalilor...

Arșița zilei a trecut. Deasupra Haifonului încep să adie brizele serii: ele pătrund prin ferestre,

în case. Orașul e curat și liniștit; oamenii sînt modeste, îmbrăcați curat. Pe ziduri se văd lipite afișe despre filme și reprezentații teatrale. Zeci de mașini vin de la Hanoi și-și continuă drumul spre nord și sud. În port larma crește tot mai mult, zeci de muncitori se întorc de la fabrica de ciment, ies din fabrica de medicamente, se plimbă prin parcuri, merg la stadioane.

Haifon înfloarește abia acum. Haifon va fi un oraș înfloritor.

În sudul orașului drumurile nu sînt încă refăcute pe deplin. Ici-

colo mașina se abate de pe șoseaua asfaltată, trece pe pămîntul moale al orezăriilor și urcă iar pe asfaltul prăfuit. Pe cîmp, oamenii muncesc concentrați.

În fața noastră se desfășoară acum spinarea lată a fluviului turbure și lent, la malul căruia trebuie să ne oprim. Fluviul Bac Dang trezește mereu mîndria națională a vietnamezului. El e imens, de cinci sau șase kilometri poate. În Indochina sînt mai multe fluvii mari. Bac Dang e fluviul lîngă care, în veacul al XIV-lea, conducătorul de oști Cen Hing Dao a înfrînt hoardele mongole năvălitoare și a salvat țara de ocupația străini. Pe fundul lui Bac Dang zac zeci de vase franțuzești care n-au putut fi salvate nici de mitraliere, nici de bombe, nici de îndemnarea cîrmacilor.

Ne oprim la mal. Se apropie un șampan din care coboară un pescar bătrîn și o fetiță—nepoțica lui. Pe catargul șampanului sînt întinse plasele. În fundul bărcii se văd o mulțime de pești mari cu solzi aurii, cu boturile și ochii căscați. Totuși pescarul nu se arată prea entuziasmat de bogata recoltă. Nici n-ar vrea să prindă mai mult. Ce să facă cu atîta pește? Curînd, însă, la Haifon se va termina marea fabrică de conserve. Atunci șampanul va trebui să se umple pînă sus cu acești pești grași și sățioși.

Ne aflăm în fața unei clădiri impunătoare. Aici a fost cîndva palatul unui bogat proprietar feudal. Pe vremea cînd se dădeau luptele de la Dien Bien Fu, proprietarul a înțeles cum merg lucrurile și a fugit la Saigon, ducînd cu sine tot ce a putut căra: mașini și mobilier. A lăsat pereții goi, din care au fost scoase ușile, paraclisul catolic pe jumătate distrus, imensele grădini de zarzavat și multe hectare de pămînt părăginit. Acum aici e un cîmin de pionieri — orfani de război sau copii ai căror părinți se mai află în închisorile din Saigon sau în insula groazei — Paulo Kondor.

Copiii vietnamezi! N-am văzut alți copii mai prietenoși, mai deschiși, mai bine crescuți. Au cu adevărat niște inimioare de aur, ca și steaua de aur a steagului vietnamez. Vor să-ți povestească totul, să te întreb de toate, să se împrietenească...

Iată-i strîși în jurul educatoarei, care le spune o poveste.

„Într-un sat țințarii deveniseră o adevărată pacoste pentru oameni. Vătășelul a anunțat într-o zi că va da un premiu mare aceluia care va găsi mijlocul cel mai bun de a stîrpi țințarii. În sat trăia

O fotografie istorică: Armata populară vietnameză își face intrarea triumfală în Haifon.

Se indigniesc malurile Fluviului Roșu.

un bătrîn tare înțelept. L-au întrebat dacă știe cum se stîrlesc țînțarii. „Știu—a răspuns el. Trebuie să prindeți un țînțar și să-i rupeți un picior. După asta, i-l rupeți pe al doilea, apoi pe al treilea, al patrulea... În timpul acesta, toți ceilalți țînțari vor continua să zboare... După asta îi rupeți o aripă, apoi cealaltă și, la sfîrșit, capul. Atunci țînțarul acesta nu va mai pricinui nici un rău”... „Bine, bine—au spus oamenii—dar nu e mai practic să-l omorîm dintr-o dată?” „Se înțelege că este mai practic, dar dacă știți acest lucru, de ce ați venit să mă întrebați pe mine? Țînțarii trebuiesc omorîți, ca să nu mai facă rău oamenilor”.

Copiii rîd. Fiecare spune oțte ceva. Lupta împotriva țînțarilor e o acțiune națională. La ea participă mic și mare, cu seriozitatea cu care fac acest lucru și chinezii. Lupta pentru igienă și sănătatea poporului e în Vietnam o sarcină de prim ordin.

O altă grupă de copii desenează. Desenele te surprind prin forța expresivității plastice. Palmieri

și girle, pantere și pisici sălbătice, jungle și munți, desenați în culori tari, care redau bogata natură vietnameză.

L-am auzit o dată pe șoferul Nguen Fan Hu fredonînd un cîntec duios. Parcă vîntul ar fi clătînat rămurelele unor copaci tineri. Nguen a fost opt ani soldat, a trecut prin locurile cele mai grele ale Fluviului Roșu cu motocicletă, a luptat și singur împotriva a zeci de dușmani.

— Despre ce e vorba în cîntecul ăsta, Nguen?

Se încrunță. Era un cîntec de dragoste. Despre un flăcău care s-a prefăcut în vînt și o fată care s-a prefăcut în trestie de bambus. Și vîntul se infășura în jurul trestiei. Dragostea e de nefînvis.

Aici totul este poezie: numele oamenilor și al păsărilor, denumirile vilcelelor și ale munților, pomilor, ierburilor, golfurilor, rîurilor, bisericilor, străzilor. Am cunoscut un partizan ale cărui eroice isprăvi le știau toți. Se numea Son Tiui, adică „Apa de primăvară”. Am cunoscut o femeie care a trăit viața aspră a partizanilor. Se numea Haum Hua sau „Flori roze”. Am trecut prin valea Hîn Ien sau „Valea minunatei liniști”. Am vizitat Ha Lam sau „Golful dragonului înghițit de valuri”. Am rupt o floricecă galbenă și am aflat că se numește Za Hăam sau „Mireasma nopții”. Am văzut și o altă floare pe care vietnamezii o numesc Tiui Tien sau „Fecioara cerului”.

În iulie aici plouă torențial, ploi care înecă pămîntul din deltă, străzile din Hanoi și Haifon, străpung acoperișurile de trestie și spală tencuiala caselor europenești. În perioada aceasta, broaște, miriapozi și păianjeni cotropesc colibele de paie. E sezo-

nul de urgie al taifunurilor, dar vietnamezii numesc aceste ploi Mă Hoi, adică „Lacrimile lui Hoi”. Cîndva un păstor și o torcătoare se iubeau, dar nu erau lăsați să se căsătorească. Ei se întîlneau numai o dată pe an, în iulie, pentru puțină vreme. Și la despărțire, plîngeau. Și mai mult decît fata, plîngea Hoi.

Plini de hărbăție și de tandrețe —o altă caracterizare mai potrivită nu pot găsi pentru vietnamezi. Aici fiecare a fost luptător și fiecare scrie versuri. Luptător a fost „Unchiul Ho”¹⁾ și scrie versuri chiar în limba veche chinezească. Luptător a fost și

1) Anu se numește în popor tovarășul Ho Și Min.

Ngos; și el scrie poezii și cîntece. Luptătoare a fost și sora de caritate din spitalul militar; și ea este poetă... Aici fiecare e luptător și fiecare scrie versuri...

★

Cînd se întîmplă să te afli între prieteni, uiți distanța care te desparte de patria ta. Într-o seară—eram un grup de ruși și bulgari—ne-am oprit în fața unui cinematograful. Într-o clipă, în jurul nostru s-au adunat un plîc de copii.

— Lin So! Lin So!—exclamară ei veseli.

Toți cei care vizitează astăzi Vietnamul sînt pentru ei, Lin So—oameni sovietici. După copii au venit mamele. După mame, tații. În jurul nostru se formă un adevărat miting. În ochii mameilor luceau lacrimi cînd mîngîiam copilăndrii desculți—atît de setos de dezmiardare și căldură prietenească este acest popor, care a fost asprit atîta amar de vreme.

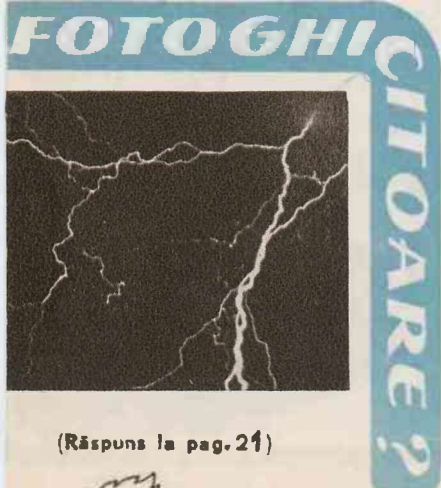
Și iată că acum mi se pare că vîd această țară ca din avion. Vîd drumurile lungi și drepte care străbat cîmpurile de orez, miile de canale, brațele largi ale Fluviului Roșu. Departe, la nord, sînt munții albaștri, acoperiți de jungle dese. Și iată această țară, lungă de 1.600 km, despărțită acum în două de o hotărîre vremelnică. La sud sînt plantațiile de trestie de zahăr și de cauciuc, la nord arborii din lemn scump și antracitul. Despărțită anormal. După cum scrie „Times”, americanii au manevrat în secret ca statele apusene participante la Conferința de la Geneva să „accepte scindarea Vietnamului ca fapt împlinit”. Și francezii considerau ca fapt împlinit ocupația țării. S-a gîndit oare generalul Garnier, cînd a cotoplit țara, că urmașii lui vor fi siliți s-o părăsească?

...De patria mea mă despărțeau 20.000 de km. Douăzeci de mii de kilometri am străbătut numai prin pămînturile vietnameze și chineze, rusești și romînești. Atît de mare este lumea noastră! De la Hanoi la Sofia și, mai la apus—pînă la Berlin și Varșovia. Aceasta este o lume în care crede omenirea.

Acolo, la douăzeci de mii de kilometri, i-am lăsat pe frații mei vietnamezi.

Ei poartă în inimi o parte din viitorul lumii.

În romînește de Gh. DINU

(Răspuns la pag. 21)

Prezentăm LA VENETIA

După ce timp de câteva săptămâni învechile „palazzo” venețiene arborat steagurile Thaliei, vedea că, în locul dogelui de altădată, cetatea și-a ales pentru o vreme conducătorul în persoana mic tînărului, glumețului și comicului Goldoni, o decorație mai puțin impresionantă a apăsătorului pe frontispiciul marelui „Lido”, marcând alt mare moment artistic al anului: Festivalul Internațional al Filmului. Desfășurându-se după Festivalul Goldoni, ale cărui ecourile sînt încă de proaspete, pe atât de cute, Festivalul Filmului strîncuț la Veneția, într-un intent și lung sobor, marea faimă a cineaștilor. A cui va fi tîrîria? Juriul de la Veneția își va arde dreptul de a ne da mai tîrziu răspunsul. În așteptare, ceva credem că vă va interesa:

Filme românești la Veneția

Am trimis patru scurt-metraje un jurnal, o „actualitate în imagini”. Toate patru filmele sînt proiecții de dată recentă, debutul în fața comisiei de la Veneția născînd cu înșăși premiera lor. „Uciderea pruncilor”, „Galatea”, „Chirurgia neoplasmului gastric”, „Printre albine” — iată titlurile nelor. Ce părere ați avea de o vizită incursiune de-a lungul imaginilor lor? Cu cine să începem, poarta cui să batem mai întîi? Gopo, vechea noastră cunoștință, „eroul” Festivalului Cannes 57.

— Ce prezinți venețienilor, Gopo?

Galatea

Două siluete negre — tînărul Pygmalion și statuia Galatea — spun povestea pe un fundal de roșu-coral. El, Pygmalion, are altă dorință mai mare decît să vadă prinzînd viață frumoasa trupul de marmură. Ea, Galatea, nu poate deveni ființă vie cît cu prețul inimii lui. Îndrăgostitul își smulge inima, i-o oferă. Galatea se însufletește, coboară din ptele soarelui, schițează un înțeles de dans. Lîngă ea, Pygmalion a încremenit. Nu, Galatea nu poate primi sacrificiul. Din amele fecioarei de marmură întrec în înapoi, în mîinile sculpturii. Galatea redevine o statuie, uitînd într-o încremenire veșnică șoaptele de iubire ale pănteanului Pygmalion...

„Galatea” lui Ion Popescu-Gopo e un desen animat, ca majoritatea filmelor acestui cineașt, cîștigat de actori și folosind mijloace tehnice noi, cu efecte surprinzătoare. Actorii, ale căror trăsături se disting, evoluează perma-

nent ca două siluete negre, conturate doar, comunicînd între ele numai prin limbajul gesturilor. Sărmani actori! La ce anonim și condamnă regizorul și cît de dificilă e totuși interpretarea rolurilor!... Dar după ce ai vizionat Galatea, simți dorința s-o mai vezi o dată: filmul e nou, îndrăzneț, lasă loc pentru reflexii. Ceea ce înseamnă că deține o calitate-cheie în cinematografie: captivează.

Întîlnire cu artistul detaliului

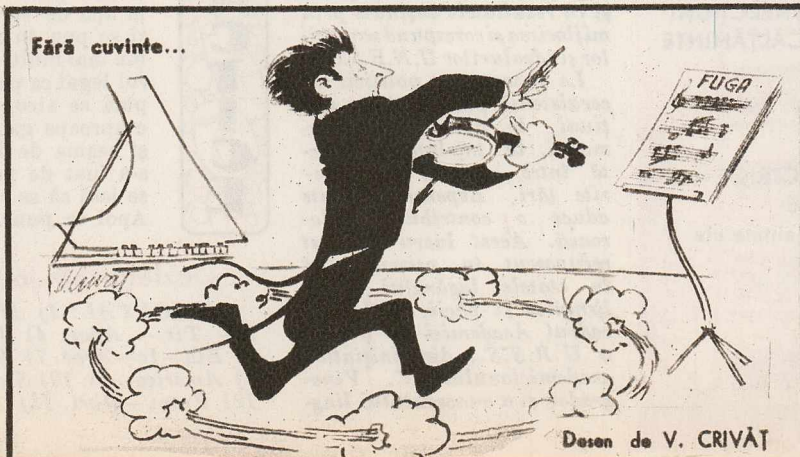
În tezaurul operelor noastre de artă avem o pînză semnată de Pieter Brueghel cel Tînăr. Este o copie de mare valoare a tabloului „Uciderea pruncilor”, pictat în urmă cu 400 de ani de Pieter Brueghel cel Bătrîn. „Uciderea pruncilor”: frescă a Flandrei gemînd sub rugurile Inchiziției spaniole din secolul al XVI-lea.

Bănuți numele cineaștilor romîni care ar putea tîlmăci în fotografii zguduitoarele întîmplări povestite de pictorul flamand? Ați ghicit: regizorul Ion Bostan. Un pasionat prieten al artei plastice, cineaștul căruiia îi datorăm por-

Iti putești oare recunoaște? Sînt actorii DANA MURGESCU și GHEORGHE CONSTANTINESCU în rolurile Galatea și Pygmalion.

tretele cinematografice închinată lui Aman și Grigorescu. În „Uciderea pruncilor” maestrul Bostan ne oferă o lecție de cum trebuie studiat și înțeles un tablou clasic; el prinde, detaliază cu aparatul de filmat fiecare personaj, îl menține pe ecran atîta timp cît ne trebuie pentru a-i desluși biografia, tragică-i biografie. Cineaștul încearcă să pătrundă în profunzime gîndurile, intențiile pictorului; cu o forță demnă de un romancier el înmănușiază într-o suită succintă firele acțiunii înscrise de Brueghel pe pînză, de la pîlcuș de oșteni spanioli care închid intrarea în tirgușorul spaniol, pînă la sabia care, dintr-o clipă într-alta, va răpune viața pruncului smuls de la căldura sîinului de mamă. Fiecare imagine amplifică cu încă o notă drama; icoanele halucinante

Desen de V. CRIVĂȚ

ale mîinii, durerii, revoltei, nebuniei se succed în sunetele unei orgi, singurul instrument care putea fi admis să acompanieze îngrozitoarea poveste.

În laconicul studiu cinematografic „Uciderea pruncilor”, echipa nedespărțită Ion Bostan — regizor — și Ilie Cornea — operator — s-a depășit pe sine înșăși.

Alte filme

Fără îndoială că filmul „Chirurgia neoplasmului gastric” —

Personaje din tabloul „Uciderea pruncilor”.

documentar științific despre rezecția totală a neoplasmului gastric, practică de medicul craiovean Cîril Popovici — se adresează mai ales inițiaților, lumii medicale. Vă asigurăm, cu toate acestea, că dacă veți întîlni filmul într-o sală de cinematograf, îl veți urmări cu sufletul la gură și nu o dată veți gîndi că operatorii documentarului au dat un greu examen în fața operatorilor bolnavului, rămînînd la posturi timp de patru ore!

Cît despre documentarul „Printre albine”, chiar dacă nu are darul de a ne converti pe loc în partizani ai apiculturii, ne oferă destule momente de desfătare prin imaginile sale și se încheie cu o invitație imposibilă de ocolit la... borcanul de miere din cămară!

Și cu aceasta incursiunea noastră s-a sfîrșit. Dar, ca orice incursiune clasică, ea implică și un:

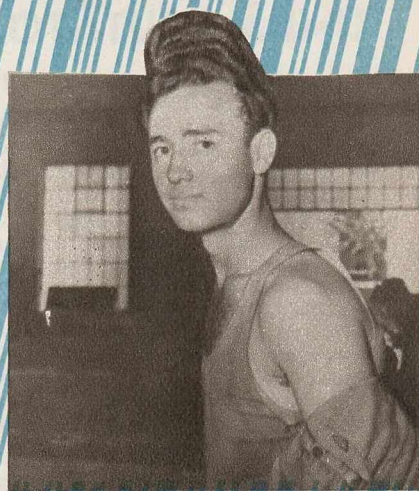
Epilog

Gopo ne sugerează unul: „Nu vă așteptați ca și Galatea să ia neapărat premiu. Socotiți-o doar o încercare, o formulă nouă, o experiență în drumul către filmul de mai mari proporții pe care-l pregătesc: „Noaptea basmelor”. Cu acesta, într-adevăr, mă voi lupta să iau o medalie și, dacă va fi posibil, tot una de aur”.

Sau, alt epilog, de astă dată în formula maestrului Bostan: „Uciderea pruncilor” e un film gata definitivat, aparține deci trecutului. Să vorbim de viitor. Sînteți de acord? Bun, atunci vă anunț că viitorul prevede un alt documentar, care sper să intereseze publicul: „Acolo unde s-a născut Enescu”...

M. MARINESCU-SANDU

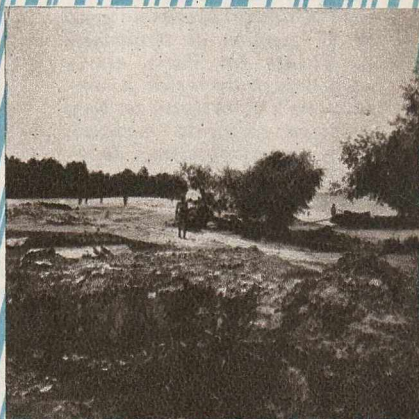
TE VĂD!... TE VĂD!...

CE ȚI-E ȘI CU MODA!...

Uaora le iese părul prin căctulă; altora... prin fotografie...

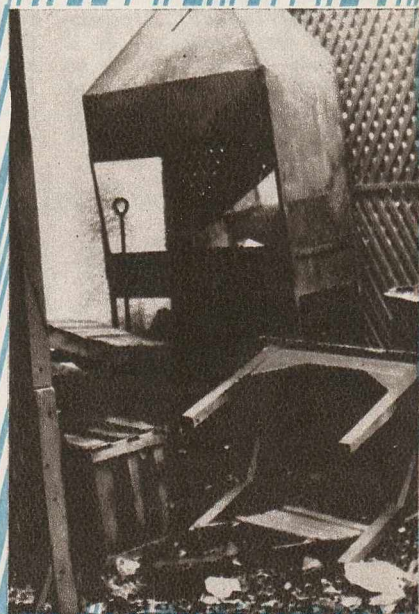
Fotografie de A. LOVINESCU

SOUVENIR DIN GALAȚI I

...sau cum arată în momentul de față strandul.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

SEARA, GRĂȚAR SPECIAL...

...în asortat cu scaune, mese, lăzi și alte rețete de... informații adresăți-vă cu încredere grîințului responsabil al restaurantului „Feldioara” — din șoseaua Ștefan cel Mare).

Fotografie de S. STEINEI

esperanto

LIMBĂ AJUTĂTOARE

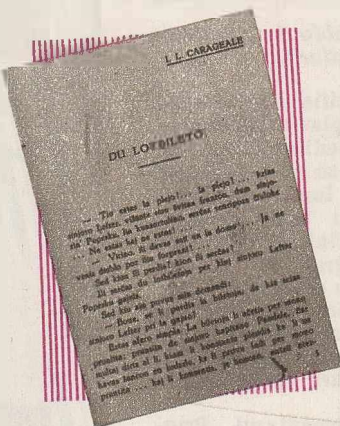
S-au implinit anul acesta 70 de ani de când, în Editura Kelter din Varșovia, a apărut, în limba rusă, o broșură de 40 de pagini, intitulată „MANUALUL LIMBII INTERNAȚIONALE” și semnată „Doktoro Esperanto”. Autorul ei era medicul oculist polonez Ludwig Lazăr Zamenhof. Această cărțuie constituie actul de naștere al limbii universale ajutătoare Esperanto.

Problema unei limbi universale nu e cunoscută de puțin nouă. Ea s-a pus cu multe decenii în urmă de filozofi, lingviști, oameni de rând. Și încercări de a se crea o astfel de limbă au fost peste 800: Volapük, Ido, Cosmoglot, Poliglott etc. Dar dintre toate, Esperanto și-a dovedit viabilitatea. Esperanto s-a impus pentru că, așa cum sună declarația făcută la timpul său de un grup de 27 membri ai Academiei de Științe din Paris, este o „capodoperă de logică și simplitate”. Construită pe baza limbilor culturale moderne, are o gramatică extrem de redusă, care conține 16 reguli. Nu există nici excepții, nici neregularități. Vocabularul se compune dintr-o serie de rădăcini luate din limbile naționale. Cu ajutorul sufixelor și prefixelor se pot forma cu ușurință un număr de cuvinte cu o mare varietate de nuanțe.

Cu tot caracterul ei artificial, Esperanto este totuși o limbă vie, care nu e amenințată însă să degenereze în dialecte. Iar ideea care stă la baza ei a fost clar definită cu prilejul primului congres mondial esperantist, ce a avut loc la Boulogne-sur-Mer (Franța), în 1905: „Esperantismul este străduința de a răspîndi în întreaga lume folosirea unei limbi neutre care, fără a se impune în viața internă a popoarelor

și fără a tinde cîtuși de puțin să înlocuiască limbile naționale, dă oamenilor, aparținînd diferitelor națiuni, posibilitatea de a se înțelege între ei”.

Structura simplă a limbii o face accesibilă oricui, în minimum de timp și fără eforturi prea mari. Pe de altă parte, fiind un bun al tuturor popoarelor, avînd un caracter absolut neutru, Esperanto corespunde acelei cerințe de imparțialitate, care trebuie să stea la baza unei

limbi cu adevărat universale. Din acest punct de vedere, merită să acordăm toată atenția celor scrise de profesorul polonez Mieczysław Sygnarski, fost lector de Esperanto la Universitatea Jagelonă din Cracovia, într-un articol publicat recent în revista „PACO”, organ oficial al Mișcării Esperantiste Mondiale pentru Pace: „Acceptarea de către toate națiunile a unei limbi simple și ușor de învățat, cum este Esperanto, ar deschide în fața omenirii căi noi și pline de perspective pentru progresul culturii... Acest lucru l-a înțeles bine V.I. Lenin, care a văzut, probabil, în anul 1912, al VIII-lea congres universal de Esperanto ce a avut loc la Cracovia, căci el

s-a exprimat atunci astfel: „Nici o națiune și nici o limbă să nu fie privilegiată... Esperanto este latina proletariatului și eu sper că, mulțumită ușurinței de a o învăța, această limbă va ajuta la înțelegerea între popoare”.

Că Esperanto este o limbă vie, o dovedește faptul că numeroși scriitori și poeți au scris direct în ea, o dovedește de asemenea faptul că cele mai importante lucrări din literatura universală au fost traduse într-însa. Recent, cu prilejul centenarului marelui poet polonez Adam Mickiewicz, opera capitală a acestuia, „Pan Tadeusz”, a apărut la Varșovia în condiții optime, tradusă în Esperanto. De asemenea, piesa „Revizorul” de Gogol, tălmăcită în aceeași limbă, se joacă cu succes, la fel ca unele lucrări dramatice ale lui Shakespeare, Ibsen, Schiller etc. Despre marele număr al tipăriturilor în Esperanto corbește faptul că biblioteca Asociației Esperantiste Britanice, de pildă, posedă circa 30.000 de titluri înregistrate de lucrări în această limbă. Periodicele ce apar în Esperanto sînt destul de multe, ca și posturile de radio care emit regulat în Esperanto, printre care cităm: Sofia, Gneva, Zagreb. De asemenea, limba aceasta a fost introdusă ca materie facultativă în multe școli medii și superioare din diferite țări.

Organizația pentru probleme culturale și științifice a O.N.U.—U.N.E.S.C.O.—la a VIII-a conferință generală ce a avut loc la 10 decembrie 1954 la Montevideo (Uruguay) a luat în considerare memoriul privitor la folosirea limbii Esperanto în relațiile internaționale. Acest memoriu a fost semnat de 492 organizații, totalizînd 15.454.780 membri, și de aproape un milion de persoane individuale, printre care un președinte de republică, patru prim-miniștri și 405 parlamentari din 76 țări, precum și de 1607 lingviști. În urma dezbaterilor ce au avut loc, s-a acceptat rezoluția mexicană, în care se arată că limba Esperanto este un factor important în domeniul schimburilor internaționale și pentru apropierea între popoare și că rezultatele obținute prin mijlocirea ei corespund scopurilor și idealurilor U.N.E.S.C.O.

La promovarea politicii de coexistență pașnică între națiuni, la dezvoltarea turismului, la înțelegerea directă între oamenii din diferite țări, Esperanto poate aduce o contribuție valoroasă. Acest lucru a fost recunoscut în primul rînd în statele lagărului socialismului și păcii. Astfel, în cadrul Academiei de Științe a U.R.S.S., din inițiativa academicianului V. Vinogradov și a cunoscutului ling-

vist B. Serebrenikov, a luat ființă „Asociația Esperantistă a Uniunii Sovietice”, iar pe lângă una din cele mai mari case de cultură din Leninigrad — Casa de cultură a cooperăției industriale — s-a creat o secție de Esperanto. În vederea Festivalului de la Moscova această secție a lansat o chemare către tineretul de pretutindeni, în care se spunea, printre altele: „Vă chemăm să urmați exemplul nostru, învățînd Esperanto. Să înlocuim limba gesturilor și a zîmbetelor prin discuții cu adevărat eficace, să dărmăm zidul diversității limbilor care ne separă”. În cadrul Festivalului, a avut loc în ziua de 5 august și o întîlnire a esperantistilor veniți din diferite țări. În Polonia, Ungaria, Cehoslovania, R.D. Germană, R.P.F. Iugoslavia, mișcarea esperantistă activează de asemenea pe linia luptei pentru pace și colaborării între popoare, iar în R.P. Bulgaria — țară cu veche mișcare esperantistă — a avut loc la începutul lunii iulie 1956 al 32-lea congres al esperantistilor bulgari, la care au participat și delegați din celelalte țări ale lagărului socialist, cu care prilej s-au pus bazele unei strînse colaborări între ei.

În țara noastră a existat una din cele mai vechi mișcări esperantiste din Europa. Încă în anul 1889, învățătoarea Marta Frollo a făcut să apară un „Mic vocabular pentru Romîni”, care este cea dintîi lucrare tipărită la noi pentru învățarea limbii universale. În 1904 s-a organizat, la Galați, primul curs public de Esperanto, iar în 1907 ia ființă în Capitală „Societatea Esperantistă Romînă”. În aceeași perioadă apar două organe de presă și anume: „Romana Esperantista Gazeto” și „Romana Esperantista Gazeto”, care pregătesc terenul pentru primul congres național ce are loc în 1909, la București. Revista „Danubo” (Dunărea), care

a apărut mai tîrziu, a fost un organ comun al esperantistilor din țara noastră și din Bulgaria. De asemenea, după primul război mondial a apărut la Ploiești săptămînalul „Esperanto”, redactat în Esperanto și în romînește. Iar în anii 1923 la Timișoara, în 1924 la Arad, în 1925 la Ploiești, în 1926 la Galați și în 1927 la Brașov, au avut loc congrese naționale.

Se cuvine să amintim aici că în perioada dintre cele două războaie mondiale și chiar înainte, lucrări ale marilor noștri scriitori, Caragiale, Creangă, Sadoveanu, Brătescu-Voinic și chiar Eminescu, au apărut traduse în Esperanto și astfel au putut fi cunoscute în China, în Japonia și în alte țări, unde literatura noastră nu pătrundea pe atunci.

Avînd de luptat cu multe greutăți din cauza atitudinii potrivnice a guvernanților reacționari față de caracterul net progresist al mișcării, esperantistii din România au fost nevoiți să-și reducă din ce în ce mai mult activitatea, pentru ca, în condițiile regimului fascist, s-o înceteze complet, fiind considerată „subversivă”. Ei au reluat-o acum cu entuziasm și simt un imbold în faptul că, Consiliul științific al Institutului de lingvistică din București al Academiei R.P.R., dezbătînd în ședința sa din 14 februarie 1957 problema limbii Esperanto, a recunoscut în unanimitate utilitatea răspîndirii acestei limbi și impunerea ei ca mijloc internațional de comunicare.

Esperanto a servit totdeauna progresului omenirii și cu atît mai mult astăzi servește acestei cauze. „E necesar ca limba universală să existe efectiv, căci ea este una din pietrele mișcării sociale viitoare, chiar una din bazele ei” — spunea încă în 1921 marele scriitor Henri Barbusse. Și această limbă există.

Ștefan FREMĂT

ATI MÎNCAT VREODĂ TĂ DULCEAȚĂ DE VINETE?

Nici nu puteți bănui cît de plăcută este dulceața de vinete. Cine o gustă pentru prima oară bănuiește că e vorba de cine știe ce fruct exotic. Și tocmai pentru acest lucru, o astfel de dulceață este de mare efect.

Singura greutate este aceea de a vă procura vinetele cît mai mici, înainte de a începe să se înnegrească și de a face semințe.

Se ia, cantitativ, cam o farfurie adîncă plină cu asemenea vinete mici pentru un kilogram de zahăr. Se curăță de coajă așa cum se curăță și cele pentru tocat, se țin aproximativ o oră în apă de var, apoi se spală bine în cîteva ape și se pun în apă clocotită timp de 5-6 minute (nu mai mult). Se introduc, după aceea, în zahăr legat ca pentru orice altă dulceață și se fierb pînă ce siropul face coardă la încercare. Cînd e aproape gata, se adaugă un baton de vanilie și zeama de la o jumătate de lămîie. După ce s-a luat de pe foc se toarnă într-un castron și se lasă să se răcească acoperită cu o cîrpă udă. Apoi se pune la borcan.

Dezlegarea jocului „ZI DE LUPTĂ”

ORIZONTAL: 1) Muncitorime. 2) Aparat — Epos. 3) N — Tir — Apos. 4) Iluzorie — Cg. 5) Firav — Argon. 6) Eta — Ic — Arve. 7) Se — Azil — Aar. 8) Trădători — N. 9) America — Ii. 10) Stare — Uza — C. 11) Oude — Liberă. 12) Front — Mori. 13) Aa — Tar — Teși.

I. C. S. MAGAZIN UNIVERSAL BUCUREȘTI

SIP. BĂRĂTIEI NR. 2

TRICOTAJE
CONFECȚIUNI
ÎNCĂLȚĂMINTE

MĂTĂSURI
STOFE

ALBITURI, IMPRIMEURI BUMBAC,
ARTICOLE PARFUMERIE, COSMETICE
CULTURAL-SPORTIV, JUCĂRII, MENAJ ȘI ELECTRICE —
RADIO FRIGIDERE — RĂCITOARE

găsiți în permanență la raioanele de specialitate ale
magazinului nostru.

Magazinul Universal B

PE PLATOU DE FILMARE

ORIZONTAL: 1) Proiec-
ie din spate — Aci s-au
lmat exteriorile la „Pe
ispunderea mea”. 2) Loca-
tate unde s-au filmat ex-
teriorile și interiorile la
Viața învinge” — Verb ge-
nerator de dialoguri — Pro-
ame personal. 3) Așa e anun-
tă pe platou ordinea de
esfășurare a muncii — Scar-
deșeurii inutilizabil. 4)
proape vede — Actorul in-
rpret de roluri în operele
anspuse pe ecran — Foaie
hîrtie. 5) Film actual-
ente în lucru pe platoul
de filmare de la Buftea —
eșine! — Calitate a fil-
ului contemporan, spre de-
debire de cel dinainte cu 3
ecenii. 6) Pentru activi-
te prodigioasă mulți din-
e cineaștii noștri au fost
stînși cu Premiul de Stat

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	

CONFECTII

ELEGANTE
TRĂINICE
ȘI TOTUȘI IEFTINE

VA OFERĂ
MAGAZINELE UNIVERSALE ȘI DE SPECIALITATE ALE
COOPERATIVELOR DE CONSUM

RĂSPUNS LA FOTOGHICITOARE

Trimisă de L. MICLEA-Cluj.

unui film — Atribut... mai
mic — Cinematografia e și
ea o asemenea formă a con-
științei sociale. 15) Folositor
— Accesoriiile necesare
productiei unui film. 16)
Pană de despicat — Dega-
jări de gaze, cum se întâmplă
la dezvoltarea filmelor —
A prezenta cuiva un film
nou. 17) Baltă — A nu
activa — Fiinte morale sau
abstracte personificate.

VERTICAL: 1) Folosește
la efectuarea transporturilor
pe platou — Ingheatat. 2)
Se întocmește după citirea
fiecărui scenariu de film
propus — Vestă necesară
în recuzita unui film care
se turnează după vreo piesă
a lui Caragiale. 3) Stăruitor,
perseverent, cum trebuie să
fie orice cineașt — Lui i se
datorează scenariul unui film
— Geo Iovan. 4) Oraș
în Iugoslavia — Construcții
demonabile din lemn pentru
filmare de la înălțime. 5)
Cu ajutorul lor se aplică
pe peliculă titlurile tradu-
se — Capitală nord-africa-
nă — Maria Sandu. 6) Il
are pușca, strungul și orice
om la el acasă — Actor
sovietic, interpret în mai
multe filme-spectacol — Po-
sesor al unui ordin sau al
unei medalii. 7) Anexate —

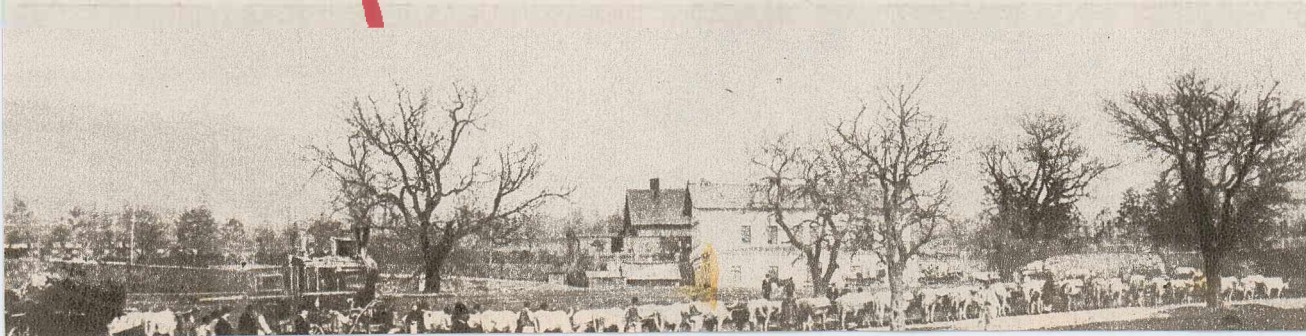
În orice film cu subiect din
viața cercului. 8) Radu Ion
— Pronume — Stomacală.
9) Colosal — Postav de lină
groasă — Însoțește oran-
jada — Interjecția entuzias-
tului. 10) Nota traducăto-
rului — Personaj feminin
din „Rețeta foricirii” —
Astfel e salariul fiecărui
om al muncii — Cel de
noapte al lui Gorki a inspirat
pe cineaștii sovietici la rea-
lizarea unui mare film.
11) Emoție proprie actori-
lor care filmează pentru
prima oară — Adaptează
subiectele filmelor pentru
punerea lor în scenă (pl.).
12) Corp gazos — Incapabil
— Poftă de ceartă. 13) Co-
mună în regiunea Ploști —
Nume feminin — Denumire
veche a unui mare cinema-
tograf din Capitală. 14) Cu-
prinsă în unghiul de fil-
mare prin mișcarea obiecti-
vului — Măsură de supra-
față. 15) E întins pe platoul
de filmare și prin el trece
energia electrică — Inter-
preți ai cîntecelor din filme.
16) Cinematografia noastră
de astăzi — Care nu vorbește
— Arma albincii. 17)
„Dintre toate artele cea mai
importantă pentru noi este
cineatografia” (Lenin) —
Transpus în film.

POSTA
edacției

Ion Dinescu — Negru
Vodă. Urmăriți revista
„Rebus”, care va publica
materialul dorit de dv.
Gh. Roșu — Arad. Co-
munițați-ne cine v-a făcut
elementul. Vă rugăm să ne scrieți cîte adresă
pentru a putea lua măsuri.
Costea — Roman. După cite știm noi, nu se
le. Adresați-vă însă unui avocat din localitate.
Ioșie Mihai — Tg. Ocna; Dan Brînzei — Iași;
Ioșie Mihai — Loco; Prisecaru Petru — Simeria;
ia Teodorescu — Loco; Al. Mitrescu-Petrea-
Loco. Deocamdată, spațiul revistei nu ne
dă să dăm curs dorinței dv. de a publica lecții
în limba esperanto. Poate mai târziu. Am luat
de celelalte propuneri.

Titi Popa — Aluniș. Regretînd că nu vă putem
da lămuririle cerute, vă sfătuim să vă adresați unei
publicații de specialitate.
A. Braverman — Bacău. Din lipsă de spațiu, nu
vom putea publica prea curînd materialul solicitat
de dvs. Adresați-vă ziarului în care ați citit infor-
mația, cerînd să vă dea date suplimentare.
Pazitka Ion — Timișoara; O. Marin — Constanța;
Mircea M. Dargilion — București. Materialele trim-
mise de dv. nu îndeplinesc condițiile publicării.
Citiți mult, foarte mult din operele poezilor noștri
clasici și contemporani.
Mihai I. Costache — Ploști. Poezia dv. este
complet lipsită de sens.
Persu Stelian — Drăgotești. Am luat notă de
propunerea dv. Poezia trimisă nu este publica-
bilă.

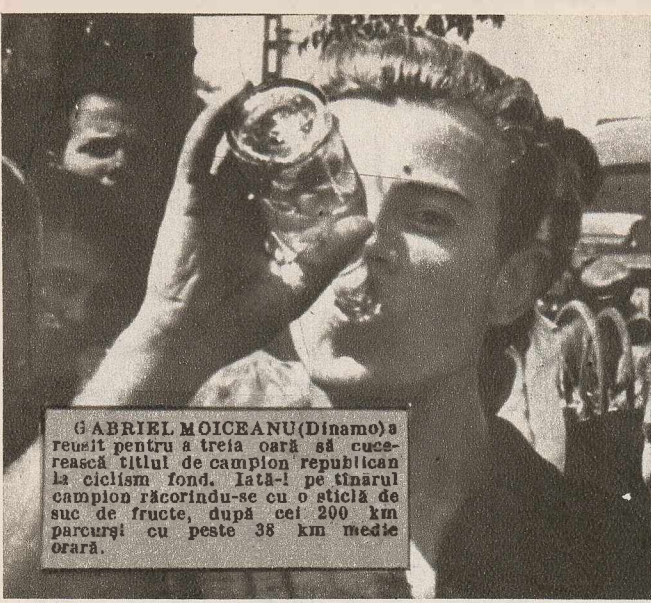
cu 25 perechi de boi

Știți ce transportă acest lung
sir de boi? O locomotivă! Una
din primele fabricate la Reșița.
„Acțiunea” se petrece în anul
1873. În anul acela avea loc la
Budapesta o expoziție unde ur-
ma să fie expusă și această loco-
motivă. Și, pentru a ajunge aco-
lo, ea a fost montată pe o plat-
formă la care au fost înjunghii
vreo 25 de perechi de boi. Așa
a fost trasă locomotiva pînă la
portul Moldova-Veche și, de aci,
cu vaporul la Budapesta.

Fotografia face parte din co-
lectia Combinatului Metalur-
gic Reșița, care a luat inițiativa
de a înființa un muzeu al uzine-
lor, la Casa de cultură C.M.R.
În acest scop, comisia de ini-
țiativă a lansat un apel către toți
cei care posedă sau cunosc pe al-
ții ce ar avea orice document sau
obiect de importanță istorică,
socială, etc. trecut să comunice
Combinatului Metalurgic Reșița

In ofsaid

GABRIEL MOICEANU (Dinamo) a reușit pentru a treia oară să cucerească titlul de campion republican la ciclism fond. Iată-l pe tânărul campion răcorindu-se cu o sticlă de suc de fructe, după cei 200 km parcurși cu peste 38 km medie orară.

GOOOL! In prima etapă a campionatului categoriei B la fotbal, echipa Energia-Moreni a reușit să întrecă formația Locomotivă-Gara de Nord cu scorul de 1-0, prin punctul înscris (imparabil de altfel!) de Ionescu II.

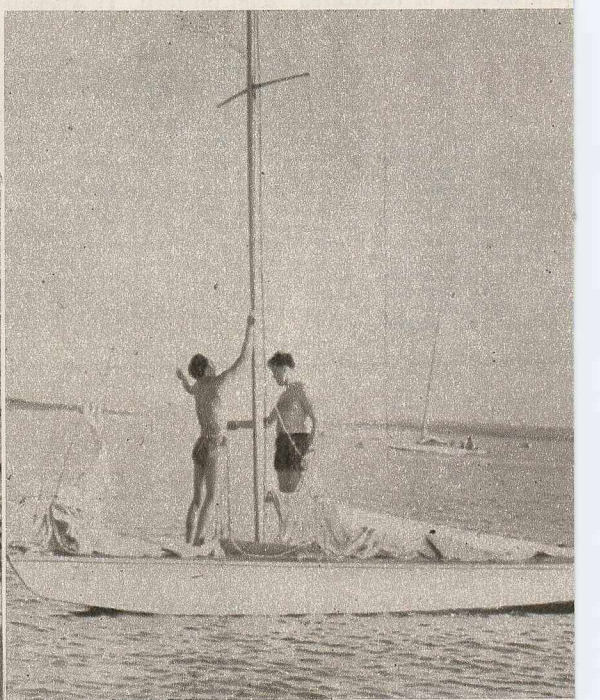
A ÎNCEPUT CAMPIONATUL DE FOTBAL și, o dată cu el, s-au... deslănțit pasiunile sportive ale miilor de amatori și acestui popular sport. In meciul Locomotivă-București cu Energia-Steagul Rogu Orașul Stalin. Copil Yasile a marcat dintr-o poziție extrem de dificilă.

● Inceperea campionatului republican de fotbal a stîrnit în rîndurile tuturor jucătorilor o puternică emulație. Aproape cu toții — și în primul rînd cei tineri, Ene II, Bodo, Nertea, Mihăilescu și Dridea — se străduiesc să ajungă la un cît mai ridicat nivel tehnic, la o cît mai frumoasă compoziție pe teren. Numai fundașul Măcri de la Locomotivă-București rămîne un jucător dur, cu atitudine nesportivă. In primul meci al campionat al echipei sale, a țîn să... nu se dezmință, lovindu-l grosolan pe David și Szigheti de la Energia-Orașul Stalin. Considerăm că in cazul acestui jucător e mîșia centrală de fotbal dă dovadă de prea multă îngăduință.

● Știți cît durează un meci de fotbal de campionat? Desigur, fiecare amator de fotbal poate răspunde la această întrebare. Totuși cei care susțin că durează 90 minute vor fi însă contraziși de arbitrul Man Aurel (Baia Mare) care a redus timpul de joc la 15 minute. Și dacă ar fi făcut lucrul acesta într-o discuție amicală, mîșia treacă meargă, dar Man Aurel și-a demonstrat practic „cunoștințele” cu prilejul conducerii meciului fotbal Știința-Timișoara—Dinamo București.

← S. ISMAILCIUC ȘI ALEXE DUMITRU, CAMPIONI EUROPENI. Concurînd în cadrul campionatelor europene de caiac-canoe desfășurate la Gand, cei doi sportivi romîni au terminat învingători cursa de 10.000 m, cucerind înaltul titlu. O zi mai tîrziu, un alt reprezentant al nostru — Anania Moldoveanu — devenit campion european în proba de motomodel cu zbor liber, cucerind locul I în întrecerile de la Moscova.

INTENSE PREGĂTIRI pentru campionatele republicane de yachting Mamaia. Doi concurenți de la A.V.S.A. armeză starul cu care vor concura în campionat, pe mare.

ÎN JURUL GLOBULUI

GONG!

PUBLICUL APLAUDĂ...

● noua piesă a lui **Eduardo de Filippo** prezentată pe o scenă moscovită. După succesul „Flu-menei Marturano” pe scena Teatrului Mic, Teatrul de Satiră a prezentat, în regia lui G. Geor-gevski, comedia „Minciuna are picioare lungi”.

● bogatul repertoriu de anul acesta al stagiunii de vară de la **Stratford-on-Avon**. Se știe că în această localitate se prezintă cu regularitate, de 98 de ani încoace, piese din repertoriul shakespearean, în interpretarea celor mai renumite ansambluri engleze și străine. În actuala stagiune au fost jucate cinci piese: „Cum vă place”, „Regele John”, „Iuliu Cezar”, „Cymbeline” și „Furtuna”, a cărei premieră a avut loc la mijlocul lui august, în regia lui Peter Brook, cu marele actor John Gielgud în Prospero și Alec Clunes în Caliban. Acest din urmă actor, pe care l-am putut remarca în rolul lui Hastings din filmul „Richard al III-lea”, a fost marea revelație a festivalului, realizând un viguros Brutus și un excelent bastard Philip în „Regele John”.

● premiera tragediei „Djavanșir”, înscenată de teatrul **Azizbekov** din Baku, capitala Azerbaidjanului. Autorul, Mehti Husein, a izbutit să redea într-omăiestrită acțiune dramatică lupta comună revoluționară a popoarelor azerbaidjan, gruzin și armean, în perioada intervenției. Subliniind semnificația temei, publicul premierei a putut aplauda atât pe actorii azerbaidjani de pe scenă, cât și colectivul teatrului armean **Sundukian**, venit la Baku pentru a asista la acest spectacol al frăției dintre popoare sovietice.

PUBLICUL CRITICĂ..

● comportarea nelocală a unui grup de actori din Republica Federală Germană, care au organizat un turneu în Danemarca, anunțând un ciclu de reprezentații cu marele artist **Werner Krauss**. Iar acesta nici nu avea habar de respectivul turneu! Un procedeu „șușanist” prin excelență!

● prezentarea în costume moderne, cu o muzică de scenă cafonică, a „Visului unei nopți de vară” la un teatru din **Bristol**. Feeria shakespeareană s-a transformat într-o plicticoasă și ridicolă demonstrație „modernistă”.

● repertoriul cu care a venit la Londra, nu demult, teatrul vest-berlinez **Am Kurfürstendamm**: cinci piese care se evidențiau printr-o notă comună—morbiditate și sexualitate patologică.

GONG!

MARI ÎNUNDAȚII-s-au produs și în acest an în Austria de est și de sud, în urma ploilor torențiale și a revărsării Dunării.

Iată un aspect al localității **Ilbs**, după asaltul furios al apelor.

GLORIE ȘI DECADENȚĂ. Circuitul din Paris trece printr-o nouă criză. Numeroși actori au fost eliminați din motive de sănătate.

„Cel mai tare om din lume” s-a refugiat pe unul din marile bulevarde, unde și-a instalat „arena”. Taxa e benevolă — și, totuși, nu se vede nici un singur spectator.

CEI PATRU GEMENI din **Kuibșev** sînt acum cunoscuți în toată Uniunea Sovietică. „Quartetul” de plozi se bucură de o sănătate excelentă, spre ferocirea întregii familii **Viughin**.

FAMILIE DE PARASUTISTI. Cel trei membri familiei **Rozin** pot fi adeseori văzuți pe aerodromul din **Simeropol (U.R.S.S.)**, de unde se înalță în zbor cu avionul și se avintă apoi cu parașuta.

Tatăl—**V. Rozin**, vechi și pasionat parașutist—are activul său 361 de sărituri. Cel doi copii ai săi, **Vai** și **Era**, au îndrăgit și ei parașutismul și promis să devină concurenți serioși pentru tatăl lor.

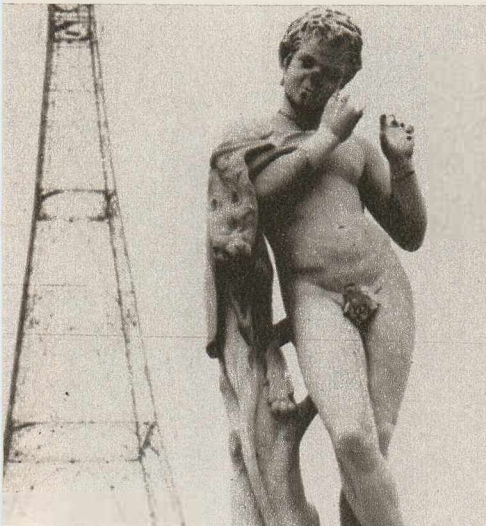
CHARLOT ACTOR FĂRĂ SĂ ȘTIE. Îl veți recunoaște, sigur, în postura de pompier improvizat, pe înega-ul măstru al ecranului, **Charlie Chaplin**. Scena face parte dintr-un scurt metraj realizat de colegii londonezi marelui actor, pentru a ilustra măiestria sa excepțională de regizor și actor. De subliniat este faptul **Charlot** nu a știut că este filmat.

INGHETATA PE BĂȚ nu displăce, precum se vede, acestor noștrii maimuțe din **Copenhaga**. Pensionarele grădinii zoologice, fiind scoase la plimbare, au ținut să se răcoarească puțin, cu... înghețată pe băț.

CUNOSCUTUL BASCHETBALIST BULGAR **Ivan Ianev** împreună cu soția sa, **Ivanca**, au întreprins o călătorie cu motocicletă pe traseul **Sofia — București — Budapesta — Praga — Belgrad — Sofia**. Iată-i la **Sibiu**, întimpinați de numeroși tineri din oraș.

BUSINESS AMERICAN. Printre cele mai recente hiziții europene ale afaceriștilor yankei se numără o serie de statui și urne, în majoritate de origine cunoscută, ce au fost păstrate pînă acum în **Crystal Palace** din **Londra**. În fotografie: una din aceste statui.

ARCAȘI MODERNI. La **Praga** au avut loc recent campionatele mondiale de tragere cu arcul. La aceste interesante competiții au participat și un grup de cuscuți arcași americani. Iată-o, în fotografie, pe camoana americană **Meinhart**, într-o clipă de încordare

MAME
MAMATAI CODIIA SIM

PREȚUL LEI 1,50

CELE MAI BUNE
SUNT
CAND
MAMTA
ESTI
LUA
MAI
BUNA
HRANA
A
SUGARULUI

Ministerul Săn
tății și Preved
rilor Sociale
Centrul de Ed
cație Sanitari